

Manevralar şafakla beraber başladı



Manevra sahasına varan Cumhurbaşkanı Atatürk'ün Ankaradan hareketlerine ait üç intiba

MAVİ KUVVETLER TAARRUZA GEÇTİLER

Sökeyi şerefliendiren Atatürk yollarda coşkun tezahüratla karşılandı, geceyi Sökede geçirdi

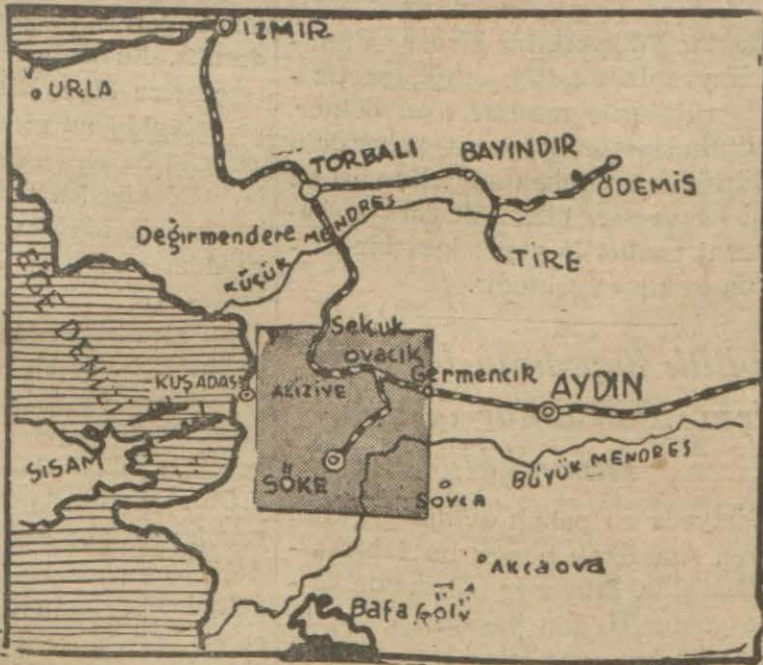
Söke, 9 (Manevraları takip eden ar - kadaşımızdan) — Söke ve havalisi harp hali manzarası arz etmektedir. Yarın şafakla beraber büyük manevraları başlıyacak olan kahraman ordu bütün hazırlıklarını ikmal etmiştir. Her tarafta intizam, disiplin göze çarpmaktadır.

Asker neş'e için dedir.

Göğüs kabartıcı sahneler

Manevra sahasına doğru yaklaşıldıkça içi asker dolu trenler göze çarpmaktadır. Bazı istasyonlarda görünen ve bir sessizlik ve intizam içinde geçen bu hareket, insana bir harp alanına yaklaştığı

(Devamı 11 inci sayfada)



Harekât sahasını gösteren harita

Atatürk Nazilli fabrikasını altın anahtarla açtılar
(Tafsilat 3 üncü sayfamızda)

Harp tehlikesi ve biz

Dünyadaki gerginlik 1914 den evvel bu dereceyi bulmuş olsaydı şimdiye kadar çoktan her tarafı ateş kaplamış olurdu

Dünyada harp tehlikesi olmadığı zaman diplomasi için güzel bir edebiyat mevzuu teşkil edebilen Balkan paktı, harp tehlikesi arttıkça Balkan memleketleri için en mükemmel hayat sigortası ve bugün için tasavvuru mümkün olabilen yegâne kurtuluş âletidir. Fakat bir şartla: Harp tehlikesi arttıkça Balkan paktının çenberleri de otomatik surette sıkışmalıdır.

Yazan: Muhittin Birgen

[Yazısı ikinci sayfada (Hergün) sütunumuzdadır.]

Altın neder yükseldi?

Piyasadan altın toplattırılan tahkik ve takip ediliyor
(Yazısı 11 nci sayfamızda)

Musolini - Hitler mülakatının neticeleri

İtalya, Almanyaya neler vâdetmiş!

İngiliz gazeteleri Hitlerin Musolini tarafından yapılan vâdlere dayanarak müstemleke taleplerinin sıklaştırılmasını ve şiddetlendirilmesini emrettiğini yazıyorlar

Londrada çıkan «Deyli Ekspres» gazetesi yazıyor:

Musolini, son Berlin seyahatinde, Alman devlet reisine müstemleke işinde kendisine yardım edeceğini vâdetmiştir.

Musolininin bu vâdinden cesaret alan Hitler, müstemleke istemek hususundaki taleplerin sıklaştırılmasını emretmiştir.

Sonbahar ve kış mevsiminde, halkı ve ülkeyi müstemleke istemek siyasetine ağıh etmek için bütün Almanyada geniş mikyasta propaganda yapılacaktır.

Hitler de konferansında müstemlekelere bahsedecektir. Alman devlet reisi müstemleke



Hitler ile Musolini son mülakatlarında

(den askerileştirilmesinde, ve Versay mü - şinde Saar meselesinde Ren'in yeni - (Devamı 3 üncü sayfada)

Tarsusta da bir talebe mektep müdürünü vurdu

Adana, 9(Hususi) — Mersinde bir talebenin mektep müdürünü öldürmesinden mütevelid teessür henüz zail ol

madan Tarsusta buna mümasil ikinci bir hâdise daha olmuştur. Buraya ge - (Devamı 11 inci sayfada)

YENİ EDEBİ ROMANIMIZ

Sulara giden köprü

Yazan: Halid Fahri Ozansoy

Bütün bir hayat ve ruh faciası. Çocuklukta, daha blüğdan evvel, gayrişuuru ürperten bir tenasüli dehşetin otuz yıl sonra şehvetten ölüme kadar bir varlığı kavrayıp eritişi. Ebedi mücadele: ihtirasla vicdanın çarpışması. Son bir izah ile: «Freudisme» in adesesinde genişleyen insanlığın sefaleti.

Pek yakında başlıyoruz

Son Posta da BUGÜN

Röportajlar:

İstanbul meyhaneleri: Eski ve meşhur akşamcılar nasıl i - çerlerdi? (8 inci sayfada), Kadın gözile Avrupa ve Paris sergisini ziyaret (9 uncu sayfada), Maltepe tütün enstitü - sünde bir saat (7 nci sayfada)

San'at:

(9 uncu sayfada) Fikir ve san'at âleminin büyük simaları: Wels nasıl yetişti? (8 inci sayfada), Sinema: Bir yıldız nasıl yıldız olur?

Tarih:

Tarihten sayfalar: Norman korsanları (6 nci sayfada)

Dan Kolof Türk pehlivanlarını Parise davet ediyor

«Son Posta», nin davetini mevzubahs eden Bulgar pehlivani, Paristen, atıp tutmakta devam ediyor



Hergün

Dünya gerginliği içinde
Balkan memleketlerinin
Vazifeleri

Yazan: Muhittin Birgen

Yer yüzünde 1914 dekine benzer bir hava esiyor. Dünyanın her tarafında sinirler gerilmiştir. Bu gerginlik eğer 914 den evvel bu dereceyi bulmuş olsaydı, şimdiye kadar çoktan her tarafı ateş kaplamış bulunurdu. Eğer bugün, her tarafta seferberlik emirnameleri neşredilmemiş ve insanlar iş ve güçleri ile meşgul iseler, bunun tek sebebi, millet kütlelerini ateşe sevkedecek insanların ekseriyetle henüz dükkü ateşin içinden çıkmış insanlardan mürekkep olmalarıdır. Bununla beraber, bu gerginlik bu halde devam edemez. Ya bu kadar gerilen ip kopup top patlayacak, yahut bu ip gevşetmenin - heyhat! - bir çaresi bulunacaktır.

Ateşten korkanlar ve iddialarını sulh yolile elde etmek isteyenler, nihayet, tarih akıntısı içinde bir takım millî mevcudiyetlerin ve millî iddiaların istikballerini müdafaa vazifesiyle mükellef olan insanlardır. Hayat baştan başa bir mücadele olduğuna göre, bunlar, günün birinde, mücadeleyi göze almaktan da çekinmeyebilirler; kıyamet te o gün kopacaktır.

Adaletsizlik ve kuvvetin hakka tahakkümü esası üzerine kurulmuş olan bugünkü dünyanın, bu ihtiyarlamış ve sırtındaki kanburuları her gün biraz daha büyüyen sulhu yaşatabileceğine kani değilim. İkibüklüm kameti ile, değneğini kaka kaka, yürümeğe çalışan bu sulh, fakrı, sefaleti, kuvvetsizliği istismar eden bir madrabazdır. Hakkın hâkim olması icap eden sahada yumruğunu kullanan, her gün insanları birbirine karşı yeni yeni tuzaklar kurmaya sevk ve teşvik eden bu şeytan kafalı ve şeytan ruhlu ihtiyar sulh, ya son dakikada erişen bir hidayetle, hak dinine girecek, yahut günahlarının altında ezilerek yıkılıp gidecektir!

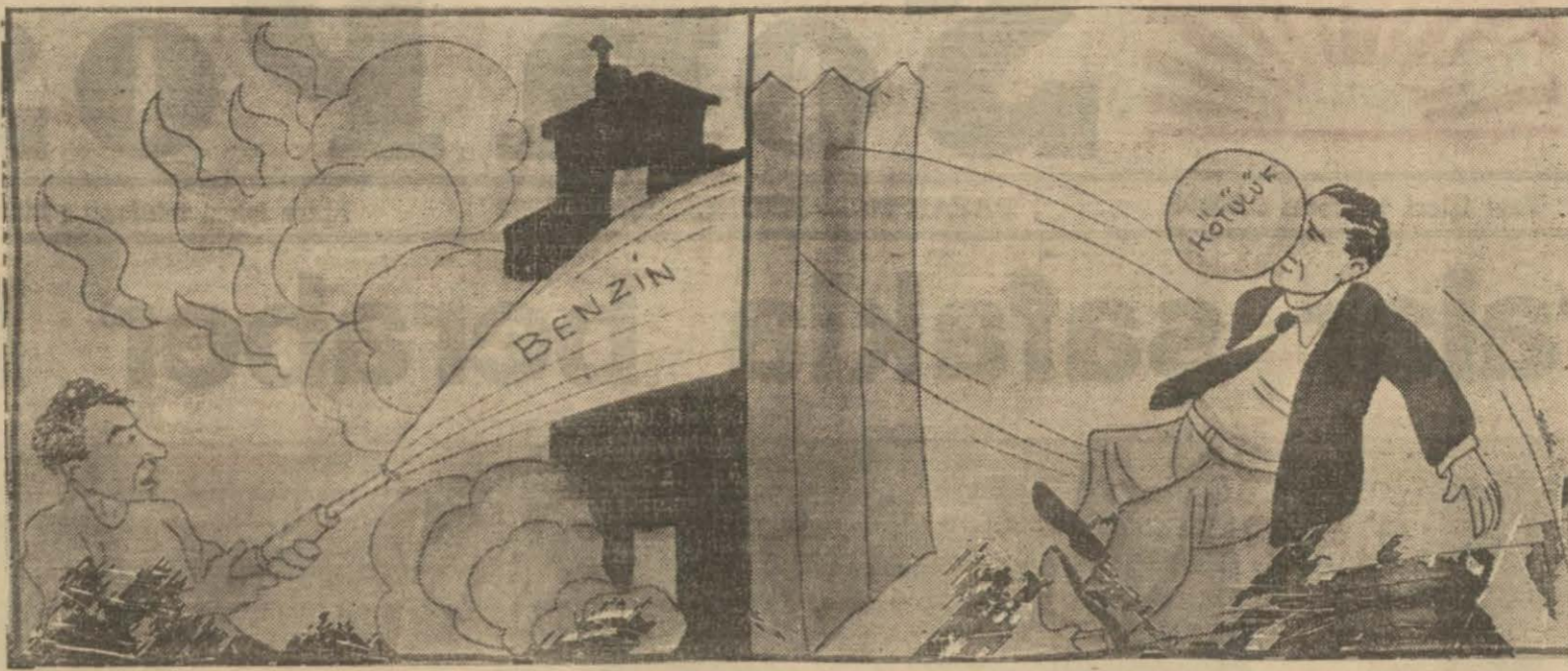
İçinde yaşadığımız günlerin tehlikesine baktıkça gözlerimi, etrafımızda yegâne can kurtaran simidi gibi görünen Balkan paktına çevirmekten kendimi alamıyorum. Dünyada harp tehlikesi olmadı zaman, diplomasi için güzel bir edebiyat mevzuu teşkil edebilen Balkan paktı, harp tehlikesi arttıkça Balkan memleketleri için en mükemmel bir hayat sigortası ve bugün için tasavvuru mümkün olabilen yegâne kurtuluş âletidir. Fakat, bir şartla: Harp tehlikesi arttıkça Balkan paktının çemberleri de otomatik surette sıkışmalıdır. Büyük devletler tarafından küçük milletlerin dün birer kukla gibi oynatıldıklarını hep biliyoruz. Küçük devletler, ayrı ayrı durdukları zaman, dünya hakimlerinin ellerinde, böyle, birer kukla gibi oynanmaya mahkûm kâhırlar; ötekiler, en evvel a - teşe bunları atarlar; en mühim hareketleri bunlara yaptırırlar ve hattâ harp çıkarma meşûliyetlerini de bunların sırtlarına yüklerler. 914 harbini çıkarmak için, Çarlık Rusyası, Sırbistanın eline silâhi bile bile ve mürettep bir plâna göre verdi. Yarın, bir harp çıkarmak isteyen başka bir büyük devletin de aynı mahiyette bir harp çıkarma şekli bulacağını çok kuvvetle tahmin ederim.

Bunun için, Balkan milletleri, aralarında paktı bugün daha sıkı bir hale getirmek vazifesiyle mükellefletirler. Ayrı ayrı hiç birinin kuvveti, mühim bir siyasi hareket yapmaya kifayet etmeyecek olan bu devletler, birleştikleri zaman hiç olmazsa ateşin kendi evlerini sarmasına mâni olabilecek bir kütle teşkil edebilirler. Buna kat'i olarak kaniim.

İtiraf etmeliyiz ki Balkan devletleri arasında bugün mevcut olan pakt, günün birinde her hangi sıkı bir tehlike karşısında imtihanı muvaffakiyetle verebilecek bir kuvvette gözüküyor. Bugün mevcut olan kuvveti her vesile ile arttırmanın ve bir dereceye kadar müşterek ve kollektif bir teşkilâta bağlamanın ehemmiyeti vardır. Yalnız birbirlerinin manevralarına askerî heyetlerle iştirak etmeleri kâfi değildir; umumi bir badire içinde müşterek bir müdafaa stratejisi temin etmeğe de mecburdurlar. Bilhessa diplomatik aksiyon itibarile kuvvetlerini birleştirmelidirler. Bir devletin mes'ul adamı söz söylediği zaman, herkes na-

Resimli Makale:

X Petrol ile yangın söndürülmez. X



İyiliğe iyilikle mukabele eden adam azdır, fakat kötülüğe kötülükle mukabele edeni her vakit görürüz, bu gibi hareketlerde bulunanlar bir yangını söndürmek için üzerine petrol dökmeyi düşünen delilere benzeler, karşılaşacakları netice ya ölüm, ya sefalet veya mahkeme sırasındır.

Kötüyü giddetle değil, iyilikle ıslah ediniz, giddet ve kötülük bir lastik topa benzer, gittiği yerden muhakkak geri gelir, atanın suratına isabet eder. İyilik ise karşınızdakini utandırır, insan dayığı bir müddet geçince unuttur, fakat mahcubiyetin acısını ölünceye kadar içinde saklar.

SÖZ ARASINDA

Dünyanın en büyük kuşunun civcivleri



Dünyanın en büyük kuşunun en küçük nümuneleri olan yumurtadan yeni çıkmış olan deve kuşu yavruları, yeni geldikleri dünyaya hayretle bakıyorlar. Maamafih bu civcivlerin (1) yumurtadan çıktıkları zaman bir tavuk büyüklüğünde olduklarını da kaydetmek lâzımdır.

Hırsızlık hastalığına tutulan bir kadının itirafları

Bir Amerikan gazetesi Cleptomane - hırsızlık hastalığı - bir kadının itiraflarını neşretmektedir. Eğer bu Cleptomane müstesna bir mevkiye bulunmasaydı tabii bu itirafların ehemmiyeti olamazdı. Fakat bu itiraflarda bulunan kadın Şikagounun en yüksek mekteplerinden birisinde psikoloji ve ah-lâk profesörü bulunan Coan Hinkleydir. Erkek ve kız talebeleri, bu kadına bir aziz gibi taparlar ve hattâ gözlerinin Hazreti Meryeme benzediğini söylerlerdi.

Profesör vicdanına ağır gelen şeyleri tahlil etmekten çekinmediği için mektebin yanındaki mağazanın vitrinlerinden bir şey aşırarak hakkında mücadele etmesi mümkün olmayan bir tahrike maruz kaldığını ve oraya bir şey çalmak için gittiğini bilmekte olduğunu söylemektedir. Mağazaya girdikten sonra ise, çalmak arzusunun daha ziyade arttığını, kendisi için lüzumsuz bir çok şeyler çaldığını ve hattâ bunları satın alabilecek malî iktidara fazlasıyla malik olduğunu da ilâve etmektedir.

İngilterede son yapılan boks müsabakalarında ağır siklet boksörleri arasında Cak Dul isiminde bir İrlandalı temayüz etmişti. Fakat Dul pek güzel bir delikanlı olduğu için bir çok İngiliz kadınları boksörü ele geçirmeğe çalışmışlardır. Bu müsabakada zengin ve dul bir Amerikan kadını birinci çıkmıştır. İsmi Madam Kunt olan bu kadın gençlerde ölen kocasından milyonlara varis bulunuyordu. Boksör bu kadının evlenmek teklifini kabul ederek şart koyduğu bir daha boks maçına girmeyi de kabul etmiştir. Çünkü Madam Kunt boksörün güzelliği için evlenmekte ve herhangi bir maçta çehresinin altüst edilmesine razı olmamaktadır.

Muhittin Birgen

HERGÜN BİR FIKRA

Kurdların kuşların kadısı değil ki

Bir tarihte İstanbul kadısı olan zat rüşvet alır, hak yermiş. Kadının bu halini şeyhislâma anlatmışlar. Şeyhislâm şaşırmuş:

- Benim bildiğim, demiş, İstanbul kadısı kurdun, kuşun bile hakkını yemez.

Şeyhislâmın sözüne cevap vermişler:

- O cihet öyle olabilir, fakat ne yapalım ki kadı kurdulara, kuşlara değil, insanlara kadılık yapıyor.

Filistinde çok kıymetli iskeletler bulundu

Arkeoloji ve antropoloji mütehassısları, 1938 yılının başında çıkacak olan bir kitabı dört gözle beklemekteydiler. Bu kitabı, herhangi beynelmül bir roman, bir edebî eser kadar bütün dünyada alâka uyandıracaktır. Zira, eserde, meşhur âlim Mc Cown tarafından Filistinde Karmel dağı etrafında kovuklarda bulunan 9 iskeletten bahs olunmaktadır. Mc Cown iki senbenderi, bu iskeletlere yapışmış olan toprak tabakalarını silmekle meşguldü.

Bu iskeletlerin bulunması keyfiyeti, antropoloji sahasının altıncı belli başlı keşiflerinden birini teşkil etmektedir. İskeletlerden altısı erkek, ikisi kadın ve bir tanesi de üç buçuk yaşındaki bir kız çocuğuna aiddir. Bunlardan dördü aslı hey'etlerini muhafaza etmektedir. Diğerleri parça parçadır.

İskeletler taş devrine aiddir. Ve tamamile bambaşka bir ırka mensup olduklarını isbat etmektedirler.

Yakışıklı bir boksörün başına konan talih

İngilterede son yapılan boks müsabakalarında ağır siklet boksörleri arasında Cak Dul isiminde bir İrlandalı temayüz etmişti. Fakat Dul pek güzel bir delikanlı olduğu için bir çok İngiliz kadınları boksörü ele geçirmeğe çalışmışlardır. Bu müsabakada zengin ve dul bir Amerikan kadını birinci çıkmıştır. İsmi Madam Kunt olan bu kadın gençlerde ölen kocasından milyonlara varis bulunuyordu. Boksör bu kadının evlenmek teklifini kabul ederek şart koyduğu bir daha boks maçına girmeyi de kabul etmiştir. Çünkü Madam Kunt boksörün güzelliği için evlenmekte ve herhangi bir maçta çehresinin altüst edilmesine razı olmamaktadır.

Hayvanları uyutan Macar doktoru



Doktor Völgyesi, bir Macar âlimidir. Hayvanlara tatbik ettiği ipnotizme tecrübeleriyle meşhur olan doktor, şimdi Budapeşte hayvanat bahçesinin müdürlüğünü yapmaktadır. Kendisi en vahşi hayvanları bile, bakışları ve bazı masaj usullerile gayet kısa bir zamanda teskin etmektedir.

Evlilik hayatının her saati için 1000 dolar ödeyen Amerikalı

Dünyada en pahalı evlilik hayatını geçiren Amerikalı büyük bir fabrika-tör ölmüştür. Milyoner fabrikatör karısıyla yalnız 11 gün yaşayarak boşanmış ve bu boşanma için tam 200.000 dolar tazminat vermiştir.

Amerika gazeteleri büyük fabrikatöre 11 günlük evlilik hayatında her saati 1000 dolardan fazlaya mal olduğunu hesap etmişlerdir.

Ehli hayvanlar insanlara ne vakit alıştılar

Eskidenberi insanların bildiği ehli hayvanlar at, boğa, horoz, ve koyundan ibaretti. Milâdın dördüncü asrında kediler vahşi hayvanattan madut idi. Hattâ bunlarda büyü bulunduğuna rivayet edilir ve görenler korkuya tutulurlardı.

Dördüncü asırdan sonra kedi ehli hayvanlar arasına girmiştir. O vakitler bir ziraatçı bu hayvanların tarla farelerini imha ettiklerini tesbit ederek kedilere büyük bir kıymet vermiş ve bundan sonra insanların arkadaşlığına kabul edilmişlerdir.

Sözün Kısası

Yazı Çok Olduğu İçin
Bugün Konamadı

Dan Kolof Türk Pehlivanlarını Parise Davet ediyor

Sofyada çıkan Utro gazetesinin 7 teğrinievvel tarihli nüshasında meşhur Bulgar pehlivanı Dan Kolofa yaptığımız daveti mevzuu bahseden şu yazı intişar etmiştir:

«Dün gece İstanbuldaki Son Posta gazetesinden bir telgraf aldık. Bu telgrafla meşhur millî güreşçimiz Dan Kolof, ayın 10 ve 17 sinde en ileri gelen Türk pehlivanları ile Amerikan usulile iki maç yapmak üzere İstanbulla davet edilmekte ve gazete, her bir maç için Dan Kolofa 25 bin frank teklif etmektedir.

Maçlar, Dan Kolofun uhdesinde bulunan Avrupa şampiyonluğu ünvanı için yapılacaktır.

Malûmdur ki Dan Kolof şampiyonluk ünvanını korumak üzere bir kaç gün evvel Parise gitmişti. Dün gece telefonla kendisine görüştük ve İstanbulla davet edildiğini bildirdik.

Dan Kolof, İstanbulda güreşmeyi memnuniyetle kabul edeceğini, hattâ Sofyada bulunduğu vakit böyle bir daveti beklediğini bize söyledi. Fakat şimdi artık pek geç kalmıştır. Teklif edilen tarihlerde İstanbulda bulunması imkânsızdır. Çünkü bu ayın 18 inde Rigulo ile Parise güreşmek mecburiyetinde bulunuyor.

Dan Kolof, Türkiyede her kimle olursa olsun güreşmeğe daima hazır olduğunu ve en geç, ağılebi ihtimal önümüzdeki baharda İstanbulla gitmeğe âmâde bulunduğunu da ilâve etmiştir.

Dan Kolof, Türk pehlivanlarının kendisiyle güreşmek hususunda acele ettiklerini takdirde, Parise gelmelerini, ayrıca teklif etmekte ve orada kendileri ile istedikleri vakit güreşeceğini de bildirmektedir.

Dan Kolofun Utro gazetesine verdiği beyanat hiç bir şekilde tatmin eden mahiyette değildir. Daha evvelki yazımızda ileri sürdüğümüz fikirde ısrar edeceğiz. Bu Bulgar pehlivanı Türk güreşçilerine 29 eylülde meydan okumuş ve anlaşılığına göre hemen Parise kaçması gibi hareket edivermiştir. Binaenaleyh Türkiyeden davet beklemiş olduğu hakkındaki iddiaları tamamen yersizdir. Nitekim o meydan okur okumaz «Son Posta» Türk gücü ve Türk pehlivanlığının şerefi uğrunda en büyük fedakârlıkları göze alarak harekete geçmişti.

Fakat ne yazık ki gospodin Dan Kolof «Son Posta»nın teklifinden daha çabuk harekete (1) geçti.

Güreşçilerimizin Parise gitmesi meselesine gelince Son Posta esasen Tekirdağlı Hüseyinin bu kış Parise gitmek niyetinde olduğunu ilk evvel haber vermişti. Eğer gidecek olursa Bulgar pehlivanile orada hesabını görebileceği muhakkaktır. Aksi halde bu karşılaşma bahara kalıyor demektir. Fakat bakalım, gospodin o zaman da ne bahane çıkaracak?

«Son Posta» okuyucularına Tekirdağlı Hüseyinin muhtemel Paris seyahati hakkında hakiki haberleri en muntazam ve doğru bir şekilde verecektir.

Ankaragücü, Gençlerbirliğine Sekiz gol attı

Ankara, 9 - 1935 - 936 yılı Ankara şampiyonluğu için bugün şehir stadında oldukça kalabalık bir seyirci kütlesi önünde Ankaragücü ile Gençlerbirliği takımları karşılaşmışlardır.

Oyuna baştan nihayete kadar hâkim olan Ankaragüclüer bu çok mühim maçı sıfıra karşı sekiz sayı gibi büyük bir farkla kazanmışlardır.

Vindsor Dükü Almanyada askerî Fabrikaları gezecek

Berlin 9 (A.A.) - Windsor dükü ile refikasının Almanyaya yapacakları ziyaret hakkında öğrenildiğine göre, dük ve refikasın Almanyanın muhtelif yerlerinde askerî fabrikaları ve müesseseleri gezeceklerdir.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

İstanbul gazetelerinden birinde aynen şu satırları okuduk: Bindığımız tramvay Eminönünde durmuştu. Önümüzde dünyanın en uzun tramvay katarı vardı. Saate baktım, beşi çeyrek geçiyor, sürekli bir kalabalık bir renk dalgalanması halinde akıyor, herkes telaşa, duran yalnız biziz, yollar sa-

de tekerlektilere kapalı. Arada sırada biraz kimıldar gibi oluyoruz, gene duruyoruz.

Nihayet sürüklene sürüklene Köprüyü bitirdik. Öteki saati görünce baktım. Altya on var. Tam 35 dakikada Eminönünden Karaköye gelebilmiştik.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

TEL GRAF HABERLERİ

Nazilli fabrikası Atatürk'ün yüksek huzurle dün açıldı

Celâl Bayar nutkunda fabrikanın 18 ayda kurulduğunu ve 6 milyon liraya malolduğunu söyledi

Nazilli, 9 (Hususi) — Nazilli bugün, en büyük günlerinden birini yaşadı. Halk daha gecedan sokaklara dökülmüş, Büyük Kurtarıcıyı görmek için istasyona akın ediyordu. Şehir görülmemiş bir manzara arz etmektedir.

Nazilli basma fabrikasının açılma töreni binlerce halkın coşkun tezahüratı arasında yapılmıştır.

Saat 13.30 da Başvekil vekili Celâl Bayar ve icra vekilleri heyeti, kamutay heyeti, hususi trenle geldiler. Manevra sahasında bulunan genel kurmay başkanı Mareşal Çakmak ve asbaşkanı General Asım, ordu müfettişi İzzettin Çağlar, diğer generaller aynı saatte Nazilli istasyonuna geldiler.

Atatürk

Saat 14 de Atatürk'ü hâmil olan hususi tren Nazilliyeye geldi. Büyük Şefe İsmet İnönü ve profesör Bayan Âfet refakat ediyorlardı. İstasyonda başta, Başvekil Vekili Celâl Bayar olduğu halde bütün vekiller, askerî ümera mebusları ve on binlerce halk hararetle karşıladılar. Binlerce ağzdan «Yaşa Atatürk, yaşa Büyük Kurtarıcı» sesleri yükseliyordu. Büyük Şef buradan iki otaray ile fabrikeyi şerefliydiler.

Fabrika istasyonunda Sümer Bank idare meclisi reisi Safa, Genel Direktör Sümer, fabrika müdürü Targa, Trakya umumi müfettişi General Kâzım Dirik, Matbuât mümessilleri ve daha bir çok zevat tarafından karşılandı ve binlerce halkın candan tezahüratı arasında müdüriyet binasını teşrif ettiler.

Büyük Şef, balkonda görününce halkın alkışları ve yaşa sesleri etrafı cıvılttı.

İlk önce Nazilli belediyesi namına avukat B. Sami bir nutuk söyledi.

Celâl Bayarın nutku

Bundan sonra Başvekâlet Vekili Celâl Bayar aşağıdaki nutkunu söyledi:

Büyük Reiscumhurumuz, sayın bayanlar, baylar.

Milletine lâyık olduğu şerefli adı ve milletinin tabii temayüllerine hakiki istikameti veren Büyük Halâskâr Atatürk'ün irşad ve işaretile İnönü hükümetinin tatbik ettiği birinci beş senelik endüstrileşme programımızda yer alan Nazilli basma fabrikasının kurulması ve işlenmesini Sümer Banka emamnet etmiştik. Bankamız fabrikeyi kurmak için Sovyet endüstrisiyle teşriki mesâi etti ve şimdi yeniden göreceğimiz bu büyük ve modern fabrikeyi vücuda getirdi. Sümer Bankın çok kıymetli mesâisini ve Türk mühendis ve işçilerinin gayret ve ehliyetlerini burada takdir ile sevgi ile yadederken Sovyet teknisyenlerinin bizimle samimi ve bilgili iş birliğini tebarüz ettirmekten zevk duyarım. Fabrika makinelerinin ve tehzizatının ekseriyeti yakın komşumuz ve dostumuz Sovyet Rusya'dan alınmıştır. Sovyetler Cumhuriyetleri birliği ile ekonomik iş birliğimizin yeni bir ifadesi olan bu fabrikanın işletmeye açılışında bilhassa bir Sovyet teşekkülü olan Türkstroy mesâisini de memnuniyetle hatırlamamızı vazife bilirim.

6 milyon lira

Fabrika on sekiz ayda kurulmuştur. Bina ve makineleri dahil olduğu halde altı milyon liraya malolmuştur. Sümer Banka fabrikaya ayrıca bir buçuk milyon liralık bir mütedavil sermaye koymuştur. Fabrika her sene Ege pamuk havzasından üç milyon liralık pamuk alarak işleyecektir. Fabrika yirmi sekiz bin işçi ve 800 otomatik tezgâh ile çalışacak ve iki milyon dört yüz bin kilo iplik istihsal edecektir. Bununla 20 milyon metre basma imal edecek, aynı zamanda eski bir ev ve el sanayi yatağı olan bu muhitin de iplik ihtiyacını temin edilecektir. Fabrika senede 15 bin ton kömür yaka-

Atatürk altın anahtarla fabrikeyi açtı

Nazilli-9 (A.A.) — Nutuklardan sonra Atatürk fabrikanın direktörlük dairesinden çıkarak doğruca iplik dokuma ve halı makinelerinin bulunduğu binaların kapısı önüne geldiler. Orada kendilerine umum müdür B. Sümer tarafından verilen altın anahtarla fabrikanın açılışını bizzat yaptılar, bu esnada işletilmeye başlayan fabrikanın bütün makineleri muntazam ve zevkli bir uğultu ile ilk pamuğu işlemeye başladı.

Atatürk ve maiyetindeki zevat fabrika umum müdürünün her kısım hakkında verdiği izahatı dinliyerek bütün fabrikeyi baştan başa gezdiler ve tetkik ettiler.

Fabrikaların ziyaretini müteakip Büyük Şef beraberlerinde İnönü ve Bayan Âfet olduğu halde hususi vagonlarla saat 16,10 da hareket ettiler. Vekiller heyeti ve askerî erkân da arkalarından uğurlandılar.

Her gün vasatı 2400 işçi çalıştıracak ve ücret olarak vatandaşlara senede bir milyon lira ödeyecektir. Anlaşıyor ki, muhitin iş hacmi ile fabrika doğrudan doğruya ve bilvasıta her sene beş milyon lirayı geçen yeni bir hareket ve kazanç ilâve etmiş olacaktır.

Nazilli basma fabrikası ilk Türk basma fabrikası olmakla tarihi bir şeref taşıyor. Fakat, bu fabrika o şereften daha üstün ve emsalinin erişemediği daha büyük bir mahariyete maliktir. Atatürk

büyük halâskâr açılış törenine yüksek huzurlarile şeref bahsetmişler ve riyaset buyurmuşlardır. Kendilerine hükümet ve bütün mesai arkadaşların ve şahısların namına derin şükranlarını ve minnetlerini arzyleyim.

Atatürk Nazilliden tezahürat arasında ayrıldı

Nazilli, 9 (A.A.) — Atatürk beraberlerindeki zevatla fabrikanın bulunduğu mahalle teşriflerinde orada toplanmış olan on binlerce halk tarafından tezahüratla yaşa varol sedalarile karşılanmışlardır.

Atatürk müdüriyet dairelerine ya da olarak teşrif buyurmuşlar ve orada biraz istirahat ettikten sonra balkona çıkmışlardır.

Atatürk'ün balkona çıkışları yeni den coşkun tezahüratı mucib olmuştur.

Nutuklardan sonra fabrika kadın ve erkek işçileri spor teşkilâtı ellerinde milli ve parti bayrakları olduğu halde Atatürk'ün önünden geçmişlerdir.

Atatürk salonda biraz istirahatten sonra beraberlerinde İsmet İnönü, Celâl Bayar, Çakmak, Asım, İzzetin, Bayan Âfet, Sümer Bank Şu. M. Sümer, idare meclisi reisi, diğer zevat olduğu halde fabrikeyi gezmişler, izahat almışlar ve müteakiben otomobile Nazilli istasyonuna avdet ve beraberlerinde heyeti vekile azaları, İnönü, Bayan Âfet, Çakmak ve diğer ordu ve mülki erkân ve mutaf zevat olduğu halde trenle halkın coşkun tezahüratı arasında Aydın istikametine hareket buyurmuşlardır.

Pamuk çiçekleri

Nazilli, 9 (Hususi) — Reiscumhur fabrika müdüriyeti binasına giderken Atatürk'ün hediye ettiği pamuk çiçekleri hediye etmişlerdir.

İtalya, Almanyasız konferansa iştirak etmeyeceğini bildirdi

Londra 9 (Hususi) — İtalya'nın, İspanya meseleleri hakkında Fransız - İngiliz notasına cevabı, bugün Kont Ciano tarafından Romadaki iki devlet mümesillerine tevdi edilmiştir.

Cevap itilâfperverane bir lisanla yazılmış olmakla beraber, red mahiyetindedir. Yani, Roma hükümeti Almanyayı dışarı bırakmak suretile üç taraflı bir müzakereyi imkânsız addetmekte ve gönüllüler meselesinin ademi müdahale komitesine tevdiini istemektedir.

Cevap Londra ve Paris vâsil olur olmaz iki hükümet arasında iştirake başlamıştır. İstisnâlere yarın da devam edilecektir.

Fransız başvekili Şotan, hariciye nazırı Delbos ve hariciye yüksek erkânı bu akşam bir toplantı yaparak vaziyeti müzakere etmişlerdir.

Bu müzakerelerden sonra İtalyan cevabı hakkında beyanatta bulunan Delbos demiştir ki:

«Aldığımız cevap tatmin edici mahiyette değildir. İspanya işlerinde ademi müdahale prensibinin bihakkin tatbik edilmesini istiyoruz. Bunun için de üç taraflı bir konferansın toplanmasını münasip gördük. Eğer İspanyada Alman kuvvetleri ve cüzütâmları da bulunmuş olsaydı, Almanyayı da bu toplantıya davet edecektik.»

Londra 9 (A.A.) — Sovyet elçiliği dün akşam bir tebliğ neşrederek, Sovyet büyük elçisi Maiski'nin 19 Eylülde ademi müdahale komitesi reisine verdiği nota hakkında tavsizhte bulunmuştur.

Bu notada ezcümle deniyor ki: «Sovyet hükümeti gemilerde müşahitler bulunması usulünün idamesini lüzumsuz görmektir. Çünkü bu usul, a-

demi müdahale anlaşmasına riayeti kaçıran temin edememektedir. Diğer taraftan deniz kontrolünün ve gemilerde müşahitlerin kaldırılması ise İspanya kara hudutlarındaki kontrolün de kaldırılmasını tazammun eder.»

Londra, 9 — (Royer tebliğ ediyor) Londra siyasi mehafili İtalyanın kerdisine yapılan daveti kabul etmemiş olmasına müteessirdir. Ademi müdahalenin ne akibete uğruyacağını kestirmek güçleşmiştir. Çünkü, İtalyan red cevabı karşısında Ademi müdahalenin müessir kılınması yolunda nasılleri gördülebileceği bilinmiyor.

Vaziyet karışmıştır. Şurası muhakkaktır ki önümüzdeki hafta İngiltere ile Fransanın alacakları kararlar fevkalâde mühim olacaktır.

Musolini - Hitler Mülâkatının neticeleri

(Baştarafı 1 inci sayfa)

ahedesinin yitilmesinde olduğu gibi aynı sebat ve inatla hareket edilecektir. Bununla beraber, Nazi liderinin, hary yüzünden kaybedilen müstemlekeleri geri almak için hiç bir siyasi harekette bulunmak niyetinde olmadığı anlaşılıyor.

Bunun yerine, Musolini ile Hitler arkadaşlarındaki 115 milyon halk ile, İngiltere ve diğer memleketlere şunu anlatacaklardır ki: Bütün milletler aynı statüko ya sahip oldukları zaman Avrupa işleri çözülebilir. Bu da, Almanyanın müstemlekelerine tekrar sahip olması demektir.

Muammer Eriş Bursada

Ankara, 9 (Hususi) — İş Bankası Umum Müdürü Muammer Eriş bugün Toros ekspresile ve Karaköy yolile Bursaya gitmiştir.

Arşidük Otto eski günlerini yaşadı



Otto sigan havalarmı dinlerken

Avusturya tahtına namzet Arşidük Otto, babası Avusturya imparatoru ve Macaristan kralı, Karl 1918 de menfaya sürüldüğü zaman 6 yaşında idi. O zaman danberi ana vatanına dönmemiştir. Son günlerde Paris beynelmil sergisine gelmiş, Macar pavyonunda saatlerce kalarak, bu suretle daüssilasımı bir nebze olsun tatmin etmiştir.

Yemekte de, sigan orkestrasının şefi, ona eski günlerini hatırlatan, sigan havaları çalmıştır.

Ankarada 6 yaşında Bir çocuk kamyon Altında can verdi

Ankara, 9 (Hususi) — Bugün öğleden sonra İstasyon caddesinde bir kamyon kazası oldu. 2220 numaralı taş kamyonu altı yaşlarında bir erkek çocuğuna çarptı ve üzerinden geçerek vücudunu yamyassı etti. Derhal ölen çocuk Başlangıç fabrikasında marangozluk eden Mehmedin oğludur.

İkinci Umumi Müfettişlik İktisat müşavirliği

Ankara, 19 (Hususi) — İkinci Umumi müfettişlik iktisat müşavirliğine üçüncü umumi müfettişlik iktisat müşaviri Saffet Gezen 70 lira maaşla naklen tayin edilmiştir.

İtalya Trablusa yeni kuvvetler gönderdi

Roma 9 (A.A.) — Toscana vapuru ile Trablusa yeniden 41 subay ve 1795 asker gönderilmiştir.

Tapu müdürleri arasında

Ankara, 9 (Hususi) — Açık bululan Kırklareli vilayeti tapu müdürü An Çanakkale tapu müdürü Sabri Feriç ve Çanakkale tapu müdürlüğüne ski Rize tapu müdürü Nureddin Öner ayin edilmiştir.

Sabahtan Sabaha:

Motörsüz tekerlek

Dün bir gazeteci arkadaşımız yazısında tekerlekten bahsederken:

— Tekerlek insanları medeniyete ulaştıran ilk vasıttır. Fakat onun faydalı olabilmesi için yol ister, dedi.

İstanbulda insanları iki büküm olmaksın kurtaran yasaktan sonra hiç yoktan bir tekerlek buhranı başladı. Şimdi hurda bisiklet tekerleklerinden çocuk arabası tekerleklerine kadar irili ufaklı tekerleklerden acayib biçimde el arabaları ve dünkü iki büküm hamalın yerine de dört tekerlekli arabaları çeken insanlar görüyoruz.

Tekerlek şüphe yok ki iyi bir icattır. Fakat arkadaşımızın dediği gibi insanları hamallıktan kurtardığını zannetmiyoruz. Öyle olsaydı bugün İstanbul sokaklarında tek ve çift insanları bu acayib tekerlekli arabaları çekmek için gene iki kat olduklarını görmeyecektik.

Tekerlek ancak bir şartla insanları hamallıktan kurtarır. Önüne bir motor takılırsa! Edison fonografı icad ettiği zaman dünyanın ağız açık kaldı ama arkasından gramofon, radyo, televizyon sökün edince fonograf Fir'avunun boynuz düdüğü gibi antikalar arasına karıştı.

Tekerlek kim icad ettiyse muhakkak bir şaheserdi. Fakat ona motor takılıncaya kadar geçen uzun devirlerde medeniyet adım adım yürüdü ve insan kuvveti hayvan kuvvetince yardımcı olmaktan kurtulamadı. Dinamo tekerleğe hâkim olduğu gündenberi dünyada zaman ve mesafe mefhumu değiştiği gibi insan da hayvanla yol ve mesai arkadaşı olmaktan kurtuldu.

Bugün İstanbul caddelerini tertul gibi kaplayan tahta arabaların hâlâ medeniyet vasıtası olduğunu iddia etmek şunun için doğru olmaz ki bu motörsüz tekerlekler mesafeleri yutmak için homurdanan otomobilin önünde geviş getiren bir camus gibi ayak bağı oluyorlar.

Motörsüz tekerler ruhsuz bir kalptir.



İstanbulun imarı için bir banka kurulacak

Belediye bu banka vasıtasıyla imar işini bizzat yapacak, bu suretle işler ucuzla mal edilecek

İstanbul imarına imar programının tatbikinden evvel başlanması tekrarrü ettiği malumdur, şehrimiz dünyanın en dağınık şehirlerindedir. Şehrin bir tarafından bir tarafa gitmek için uzun mesafeler katetmek zarureti vardır. B. Prust ileri şehir planında şehri toplu bir hale koymak esasını kabul etmiştir. Esasen belediye yeni bir emirle şehir hududu haricinde ev yapılmasını yasak etmiş bulunmaktadır.

Eminönü meydanının açılması için tramvay şirketinden alınacak bir milyon liranın kifayeti etmeyeceği anlaşılmıştır. Bu arada Karaköy ve Topkapı meydanları da açılacak, Çırağan sarayı tamir edilecek ve diğer bazı imar işleri yapılacaktır.

Şehrin imarı esaslı ve devamlı olduğundan bu hususta bir teşkilât vü-

cuda getirilmesi de muhtemeldir. Bu teşekkülün bir banka şeklinde olması ihtimali de vardır. Bu takdirde belediye şehrin imar işini bu banka vasıtasıyla bizzat başarabilecek, bu suretle yapılacak işleri de ucuzla mal etmek mümkün olacaktır.

Şehrin imarında Pariste tatbik edilen usulün tatbik edilmesi kararlaştırılmıştır. Parisin imarında şehri lüzumundan fazla genişletmemek için kulhanışsız, biçimsiz ve az masrafla yıktırılabilen binalar ortadan kaldırılmış, yerlerine büyük binalar kurulmağa başlanılmıştır. Paris belediyesi bu gibi yıkılacak binaları istimlak etmekte, yıktıktan sonra arsalarını apartman ya pacaklara yüksek ücretle satmaktadır. Bu suretle belediye de zarar etmemektedir.

Etibba kongresi tehir edildi

Anadoluda 526 kişiye bir doktor isabet ediyor

Etibba odası idare heyetinin müdeti dolmuş, iki senede bir yapılan intihap toplantısı için âza dün kongreye çağırılmıştı. Fakat dün kongrede ekseriyet olmamış, kongre ve intihab 23 teşrinievveline bırakılmıştır.

Dün kendisile görüşen bir muharirimimize Oda Seisi Doktor Tevfik Sağlam demiştir ki:

— Doktorların İstanbulda tekâşüf ettikleri, diğer şehirlerimizde doktor bulunmadığı, ikide birde mevzuubahs olur. Filvaki İstanbulda doktor diğer şehirlerimizden fazladır. Fakat bunun sebebi vardır. İstanbulda yalnız devlet memuru olarak 500 doktor bulunmaktadır. Buna 300 de Ekalliyet doktoru ilâve edilince bu yekûn 800 olur. Zaruri olarak İstanbulda oturan doktorlara burada yerleşmiş veyahut esasen İstanbullu olan serbest doktorlar da ilâve edilince yekûn kabardır.

Doktorları şehirlere bağlayan bir sebeb de bir çok kasabalarda ve köylerde eczane bulunmayışıdır. Köyde ve yahut eczanesiz kasabada tedavi yapan doktor reçete verdiği zaman ilâcin iki gün sonra temin edilebildiğini görüyor. Halbuki o zamana kadar hastalığın seyri değişmiş bulunuyor. Bu vaziyet doktorları daha ziyade şehirlere bağlıyor. Yoksa yurdun her köşesine dağılarak vatandaşların sıhhatine alâkadar olmak her doktorun başlıca gayesidir. Maamafih her yıl tıp fakültesinden mezun olan arkadaşlar taşraya tayin olunmakta, bu suretle yurdun doktor ihtiyacı da karşılanmaktadır.

İstanbulda Trakya mntakası da dahil olmak üzere 1100 doktor vardır. Bu yekûna dışçiler de, hattâ eczacılar da dahildir.

Anadoluda ise 526 kişiye bir doktor isabet ediyor.

Belediye havayıcı Zaruriye fiatlarını Kontrol edecek

Belediye İktisat Müdürlüğü et, sebze, meyva, odun, kömür vesaire fiatlarını her ay bir bültenle ilân etmektedir. Bültenin daha istifadeli olabilmesi için yiyecek fiatları on beş günden on beş güne ilân edilecektir.

Şehrimizde kömür odun satan bilmükle dükkân ve depo sahipleri her ay başında geçen bir ay zarfında satmış oldukları mahrukat miktarını belediye iktisat müdürlüğüne bildirmeye mecburdur.

İstanbul belediyesi yakında mahrukat, sebze, meyva, yiyecek perakende fiatlarını hergün halka ilân etmeğe başlayacaktır. Bu hususta bir proje hazırlanmıştır. Proje Şehir Meclisi açılınca Meclise sevkedilecek ve bilâhare tatbikine geçilecektir. Perakende fiatları azami ve asgari olmak üzere iki şekildedir. Yiyeceklerden bir çoğunun fiatı her gün tahavvül etmiyen cinsindedir. Bu gibilerin fiatları ancak muayyen zamanda ilân edilecektir. Halkın aldanmaması ve ihtikârın önüne geçilmesi için hazırlanan bu projenin tatbikine geçildiği zaman belediye iktisat müdürlüğünün bugünkü kadrosu mürakabe kifayeti etmeyecektir. Bu hususta da diğer bir proje hazırlanmıştır. İktisat Müdürlüğünün teşkilâtı genişletilecek, mürakib ve memuru sayısı ihtiyaç nisbetinde arttırılacaktır.

Kültür işleri:

Ekalliyet ilmektepleri altı sınıfa çıkarıldı

Ecebi ve Ekalliyet metepelerinin ilk kısımları Türkçe ve kültür derslerinin iyi randman temin edebilmesi için altı seneye çıkarılmıştır. Yeni şeklin tatbikine başlanmıştır. Bu mekteplerden bazıları ilk tahsili beş sınıf üzerinde yapmakta idiler. Teşrinievvelin birinden itibaren bu mekteplerde de altı senelik tedrisat başlamıştır. Hâlen beş sınıf olan mekteplerde okuyan çocuklar gelecek sene altıncı sınıfı başka mektepte tamamlayacaktır.

Üniversitede yeni inşaat

Üniversite meydanına Atatürk'ün heykeli dikilecektir. Heykel Güzel San'atlar Akademisi tarafından hazırlanmaktadır. Üniversite lokanta ve oyun salonu ile konferans salonunun inşası için hazırlıklara başlanmıştır. Konferans salonu 2000 kişiyi rahatça istinab edebilecektir.

Şehir işleri

Çöp arabalarının tekerleklerine lastik konacak

Belediye çöp arabalarının gürültü çıkarmamaları için tedbir almaktadır. Bundan sonra çöp arabalarının her tarafı keçe ve kauçukla sarılacağı gibi tekerleklerine de lastik geçirilecektir. Tekerlekleri lastiklenmiş ilk çöp arabası önümüzdeki hafta çalıştırılmaya başlanacaktır.

Hâl'de vaziyet düzeldi

İptidai şekilde seyyar satıcılık yasak edildikten sonra seyyar satıcılar mütereddit kalmış ve bu yüzden hale gelen yaş meyva ve sebzedden bir çoğu satılamamıştı. Seyyar satıcılar yasağın mahiyetini kavramış bulduklarından hal işleri intizama girmeğe başlamıştır. İki gündür hale getirilen yaş meyva ve sebze evvelki haftalarda olduğu gibi normal fiatla satılmış ve satılmıyan mal pek az kalmıştır.

Profesör Pittard'ın konferansı



İkinci Tarih kurultayına iştirak eden profesör Pittard'ın Ankarada Medeniyetin Menşeleri mevzuuna bir konferans verdiğini yazmıştık.

Yukarıda: Profesör konferansını verirken. Aşağıda: Profesör Bayan Afet Profesör Pittard'ı takdim ederken ve Başvekil İsmet İnönü profesörün refikası ile görüşürken.



BUGÜN MELEK

Sinemasında

ŞEN - ŞUH - SEVİMLİ - GÜZEL - TATLI ve ŞAKRAK DANIELLE DARRIEUX zevkine, güzelliğine doyamayacağınız nefis bir şaheserde:

CİCİ ANNE

Ayrıca: Par-mount dünya havadisleri ve 2 kısımlık mükemmel RENKLİ KOMEDİ Bugün saat 11 de tenzilâtlı matine

Yarın akşam

SÜMER SINEMASININ GALA MÜSAMERESİ halinde takdim edeceği mevsimin ilk SÜPERFİLMİ

MANYA WALEWSKA

şaheserini görmek üzere yerlerinizi evvelden aldınız.

Baş rollerde:

OLGA TCHEKOWA - MARIA ANDERGAST

İhtirash mevzuu ve büyük lüks ve ihtişamı itibarile haftanın en büyük teması olacaktır.

Mevsimin en büyük muvaffakiyetini kazanmış olan ve

SUMER Sinemasında

12000 seyirci tarafından takdirle alkışlanan

TINO ROSSI'nin en son zaferi

Kitaralar Çalarken

Aşk ve musiki filmini ancak bugün ve yarın son matinesine kadar görebilirsiniz. Acele ediniz. Ve görmek fırsatını kaçırmayınız.

Bugün saat 11 de tenzilâtlı matine

Poliste:

İki sarhoş denize düştüler

Yenicamidede boyacılık yapan Hüseyin oğlu Salâhattin ile arkadaşı Cemil sarhoş oldukları halde Köprü Haliç iskelesinde duba üstünde otururlarken Cemil müvazenesini kaybederek denize düşmüştür. Arkadaşının vaziyetini gören Salâhattin Cemili kurtarmak istemiş fakat o da denize yuvarlanmıştı. Her iki arkadaş etraftan yetişenler tarafından kurtarılmıştır.

Köprüde bir otomobil kazası

Şoför Kâzımın idaresinde bulunan 1989 numaralı otomobil Eminönünden Karaköy cihetine giderken Köprü üzerinde çivili yerler haricinde bir taraftan diğer tarafa geçmek isteyen İsmail adlı birine çarparak muhtelif yerlerinden yaralanmıştır.

Bir sandal battı

Üsküdar iskelesine kayıtlı 4149 numaralı sandal sahibi İsmail dün Afyon Sayılabı Haydara aid bazı eşyaları Bebeğe götürmek üzere sandalına yüklemiş, fakat fazla miktarda eşya aldığı için sandal iskeleden hareket etmeden batmıştır.



Şehir Tiyatrosu

Dram kısmı Tepebaşında

Bugün saat 15 - 30 da

ve akşam saat 20-30 da

KURU GÜRÜLTÜ

Operet kısmı Fransız tiyatrosunda

gündüz saat 15-30

ve akşam 20-30 da

TOKA

ERTUĞRUL SADİ TEK

Salı günü akşamı

(Suadiye) plâji (kapalı)

kışık kısmında ve

Çarşamba günü akşamı

(Büyükdada)

SEKİZİNCİ

Yeni neşriyat

Mer'i ve mülga kanunlar klavuzu — Dahiliye Vekâleti hukuk müşaviri muavini ve muhakemat müdürü Osman Sabri Adal ile muhakemat müdür muavini İzzet Örs bir arada çalışarak B. M. M. nin tesisinden beşinci intihab devresinin ikinci iktisat yılı nihayetine kadar intişar etmiş 3265 kanundan hükümleri mer'i veya mülga olan kanunların isim ve numaralarını tesbit etmişler, 350 sayfa müteceviz bir cild içinde bastırılmışlardır. Eser oldukça büyük bir ehemmiyet taşımaktadır. Açık bir şekilde tanzim edilmiştir.

Deniz — Türk ticaret kaptan ve makinistler cemiyeti tarafından ayda bir çıkarılan bu deniz mecmuasının 28 inci sayısı zengin bir mündericat ve güzel resimlerle intişar etmiştir.

Poliklinik — Bu aylık tıp mecmuasının birinci teşrin sayısı çıkmıştır.

Çocuk — Çocuk Esirgeme Kurumu Genel merkezli tarafından çıkarılan bu haftalık çocuk mecmuasının 54 üncü sayısı renkli bir kapak içinde bir çok güzel resim ve yazılarla intişar etmiştir.

Deniz Mecmuası — Üç ayda bir Genel Kurmay Deniz şubesi tarafından neşredilen bu Deniz mecmuasının birinci teşrin sayısı çıkmıştır. Bu sayıda bir çok mesleki yazılardan başka -Türk deniz tarihinden bir safha- adlı tarihi bir ilâve de vardır.

İzmir Fuarında Adana — Yedinci Beynelmillel İzmir fuarına Adananın iştiraki münasebetile Adana Ticaret ve Sanayi Odası tarafından çıkarılmış güzel bir broşürdür.



VALS DALGASI

SARAY KONSERİ

MARTHA EGGERTH

İlk Fransızca şaheseri

TÜRK sineması

Bugün görmek için koşunuz: Kimleri? **ÇİFTE KUMRULAR**

(Fransızca)

LİLİAN HARVEY - HENRY GARAT'

Güzelliği, neşeyi, müziği, zevki, ve sevimiyi sevenlere mahsus

TÜRK SINEMASI

Saat 11 de tenzilâtlı matine



Trakya'da her sahada hızlı bir inkişaf göze çarpıyor

İstanbul - Londra asfalt yolu inşaatı devam ediyor. Bütün sulardan istifade ediliyor, yeni tesisat yapıyor

Edirne (Hususi) — Lüleburgaz-Edirne arasındaki asfalt yolun yapılmasına hararetle devam edilmektedir. Trakya'yı birbirine bağlayan bütün köprü ve yollar yapılmaktadır.

Bu yüzden Trakya kasabaları her gün daha geniş bir iktisadî refaha ermekte, her gün bir kat daha güzelleşip bir mamure halini almaktadır.

Vizede halkın yardımı ile talebe cemiyetinin yaptırılmakta olduğu binanın temelleri atılmış, törende genel müfettiş general Dirik ile dahiliye vekâleti müsteşarı Sabri Çitak hazır bulunmuşlardır.

Trakya tarihi yazılıyor

Edirne ve çevresi eski eserleri sevenler kurumu memleketin müşterek kültür davasında muntazaman çalışmakta ve Turing Klüb'e başvurarak birbirine yardım etmektedir.

Bu sene mühim bir kültür hareketi daha başlayacaktır.

Geçen sene bu kurum orta çağlarda İzmir fatihi olan Selçuk beylerinden Çagaatay yazdırdığı gibi İstanbul fatihi Mehmed Sultanın babası ikinci Murad Hânı, Ulug Muhammed Hânın gönderdiği Yarığ namında bir eseri İstanbul Üniversitesi tarih doçenti A. Kurata yazdırmıştır.

Tarihimiz Ahmed Refik Gelibolu tarihi ve arkeolog Arif Müfid de Trakya klavuzunun tarih kısmını üzerlerine almışlardır. Bu kıymetli işler bu yıl başarılmış olacaktır.

Tarihî kısmı tamamlandıktan sonra hazır olan turistik, ekonomik, arkeolojik kısımları teknik bir tarzda birleştirilerek Kültür Bakanlığının tasdikinden geçirilecek, türkçe, fransızca ve İngilizce basılacaktır.

Balkan memleketlerine seyahat

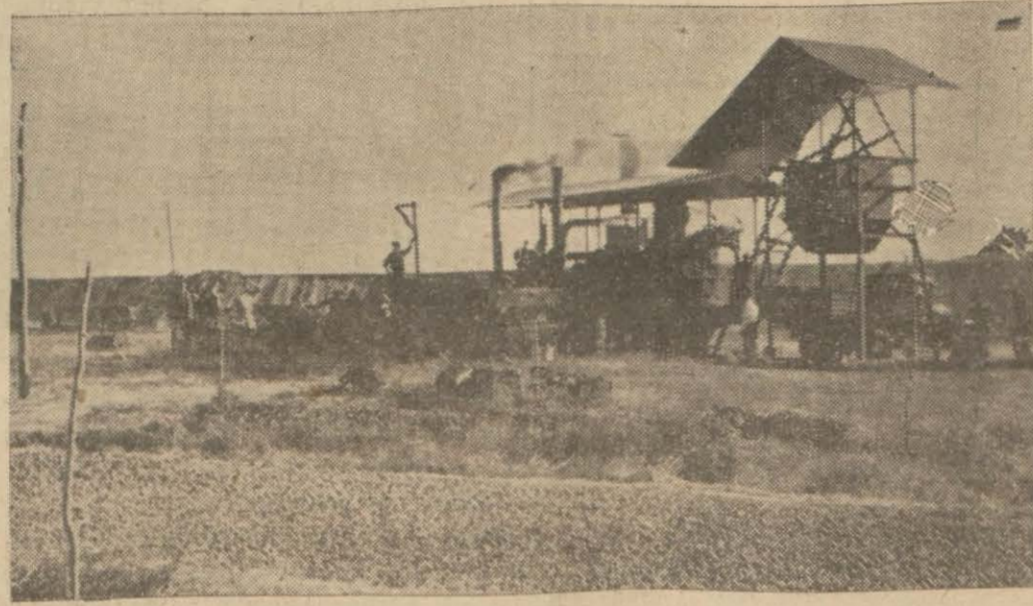
Edirne Turing Klüb şubesi önümüzdeki sene yaz sezonunda Balkan memleketleri arasında bir turizm seyahatinin tertibini düşünmektedir.

Bu tasavvur tahakkuk ettiği takdirde turistler Edirne yolu ile Balkan şehrini inşa ve tamiratı bu kış sonuna kadar tamamlanacağı göz önünde tutularak tertib edilecek olan bu seyahate İstanbul ve Anadolu'nun bir kısım yerlerinden de iştirak olunmasının teminine çalışılacaktır.

Seyyahlara kolaylık

Avrupa turizm yolu üzerinde ve Türkiye cumhuriyetinin batı sınırında ilk şehri olan Edirne'den gelip geçen otomobilci turistlere bir kolaylık olmak üzere Bulgar sınırından gelen şose kısmından başlayarak İstanbul'a doğru çıkınca kadar şehrin içinde muhtelif altı yere beynelmül turizm işaretleri dikilmiştir. Bu levhaların yerinde ve üzerinde hem İstanbul istikameti ve hem de Cesri Mustafa Paşa (Sivilengrad) istikameti gösterilmiştir.

Şehrin içinden geçen bu yol hem girintili ve çıkıntılı olduğundan dikilen



Yol inşaatında kullanılan taş kırma makinesi

bu levhalar seyyahlara bu istikametleri göstermek hususunda büyük kolaylık ve hizmet yapmaktadır.

Yeni baltalıklar tesis ediliyor

Ziraat Vekâletine 3, hususî idareye aid 4 ve belediyeye aid 15 ve 35 dana kolektif halinde köylere aid olmak üzere «75» tane fidanlık vardır.

Gerek Trakya fidanlıklarından ve gerek İstanbul fidanlıklarından her sene tedarik edilen meyvalı, meyvasız yüz binlerce fidan şehir ve kasaba, nahiye

ve köylere dağıtılarak cadde, şose ve hendek, çay ve nehir kenarlarına, mezarlıklara, bahçelere dikilmek suretile Trakyanın ağaçlandırılmasına, şehresinin yeşillendirilmesine büyük ehemmiyet verilmektedir. Trakyanın 200 kadar köyünde yakacak orman ağacı bulunmadığından bu köylerde kolektif fidanlıklardan tedarik edilen akasya fidanlarıyla yeni baltalıklar yapılmasına çalışılmaktadır.

(Devamı 15 inci sayfada)

Yurtta kültür hareketleri

Geçen yıl, Kültür Bakanlığı tarafından açılan Bafra orta okulu, vilâyet hususî muhasebesinin ve Bafra halkının yardımı ile yeni yapılan binaya taşınmıştır. Bu münaselele yapılan açılma töreninde şehir adına şarbay Zihni Numan, Kültür adına kültür direktörü Hızal tarafından çok güzel birer hitabe söylenmiştir. Bunlara cevap veren Samsun valisi Suad Tuksal Cumhuriyetin kültür sahasındaki ve

rimlerinden hararetle bir lisanla bahsetmiş, bu işde hizmeti görülenleri takdir ve tebrik etmiştir.

Bunu müteakip vali davetlilerle birlikte mektebi gezmiş, orada gördüğü intizamdan dolayı mektep müdürüne ve refikasına teşekkür etmiştir.

Törenden sonra Halkevi'ni ziyaret eden vali, orada gençlerle hasbihallerde bulunmuş, öğleyn de belediyenin verdiği ziyafette bulunmuştur.

Bitmek üzere bulunan Kızılırmak köprüsünün, 23 birinci teğrinde Nafia Bakanı Ali Çetinkayanın huzuruna yapılacak açılma törenine yetiştirilmesi için tedbirler alınmıştır. Resimde orta

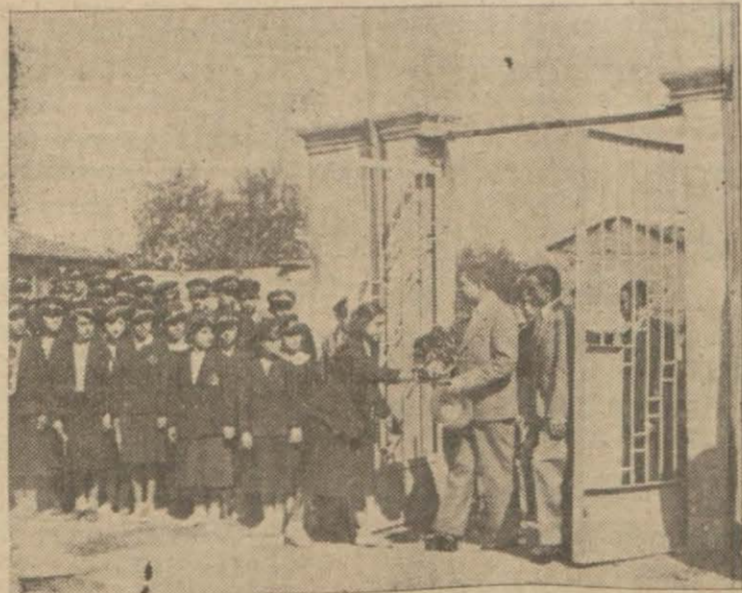
okul talebesi valiyeye buket verirken görülmektedir.

Merzifonda mektep buhranı

Merzifon (Hususi) — Okulların talebe mevcudu çok artmıştır. Her sınıfta 60 - 70 talebe vardır. Yeni kaydedilen talebeden 150 tanesinin kadro fazlası olarak mektepten çıkarılacakları söylenmektedir. Mevcut mektepler ihtiyacı karşılamaya kâfi gelmemektedir.

Edirne Akşam kız san'at okulu

Geçen ders yılı başında açılan akşam kız san'at mektebi 150 talebe ile çok başarılı bir tedris yılı geçirmiş ve dikiz, biçki ve moda şubelerinin bir sene içindeki muvaffakiyetini gösteren çok güzel bir sergi ile ders yılını ka-



Diyarbakir - Van treni

Bu hat ikmal edildiği gün Van iktisaden çok yükselmiş ve eski parlak devrine kavuşmuş olacaktır

Van (Hususi) — Şehrin haritası yapılmaktadır. Bu harita üzerinden plânı da yapılacaktır. Elli bin liraya pek mükemmel bir Halkevi binası ihale edilmiştir. Sirtında asırların tarihini taşıyan ve Semiramis gibi hükümdarlara merkez olan bu şehirde birçok harab kaleler ve surlar ve saireler vardır. Valinin enerjik meşaisi sayesinde adeta yeniden bir Van şehri kurulmaktadır. Vali şehrin imarına çok ehemmiyet vermiştir. Zerinâbâd suyunun şehre isalesi işine başlanılmıştır. Gelecek seneye kadar su şehre getirilmiş olacaktır. Burada çok mühim bir su işi daha vardır. Nafia Vekâletinin su işleri idaresi bilhassa bu işle ciddi bir şekilde uğraşmaktadır. Bu su işi şehrin bağ ve bahçelerini sulayan eski bir kanalın imaridir. Tarihi ve çok eski zamana aid olan bu kanalın bütün izleri mevcuttur. Milâddan sekiz yüz sene evvel Hititlerin inkarızı surlarında Asurilere karşı türeyen Orarto kralı sülâlesinden Menoas tarafından yapılan bu kanal bugüne kadar Van halkının işine yaramıştır. Halen saniyede yarım metre mikâb su vermektedir. Bu tarihi kanalın su işleri mühendisleri tarafından asrî bir şekilde yeniden yapılması için bir senedenberi uğraşmaktadır. Dört kısımdan ikisinin ihalesi yapılmıştır. Bitmek üzeredir. Diğer iki kısmın da projeleri Nafia Vekâletine gönderilmiştir.



Vanda yeni baştan yapılan tarihi Semiramis kanalı

da Tatvana kadar yapılması takarrür ettirilmiştir. Bu hattın ikmal edildiği gün Van iktisaden çok yükselmiş ve refaha kavuşmuş olacaktır.

Sevdiği erkeğe kocasını öldürten kadın tevkif edildi



Züleyha

Hasan

İzmir, (Hususi) — Menemen kazasının Çavuş köyünde Zeliha adında genç bir kadın, sevgilisi Hasanla, ihtiyar kocası Necibi öldürmek için bir tuzak hazırladığı ve köylülerin (Necib amca) diye çağırıldıkları zavallı ihtiyarı öldürttüğünü bildirmiştir. Necib, üç çocuk babasıdır ve Bulgaristan göçmenlerindedir. Kadının, köy delikanlılarından daha dört kişi ile alakası tesbit edilmiştir.

Zeliha, son zamanda sevgilisi Hasanı, ihtiyar Necibi öldürmek için teşvike başlamış ve kendisine beyaz saplı bir bıçak vermiştir. Fakat:

— Bıçakla öldürme. Belki bağırır, duyan olur. Sopa ile işini bitiriver demiyşin. Hasan, bir gün ihtiyar Necible civardaki Musabey köyüne giderken yolda bir çalı dibinde su dökmek üzere çömelen Necibi, bastonla başına ve kulaklarına vurmak suretile cansız yer sermiştir. Necib amca öldürülen ten sonra pantolonu cebinde bulunan beş lirayı ve para cüzdanını alarak Zelihaya götürün Hasan:

— Her şey tamam. Demiş, o vakit kadın: — Oh yarabbi şükür kurtuldum. Cümlesini sarfetmiştir.

Adliye ve zabıtaca yapılan tahkikat neticesinde kadın ve erkek yakalanmış, tevkif edilmiştir.

Hasan, suçunu nasıl işlediğini ve cinayete nasıl teşvik edildiğini bütün tafsilâtle anlattığı halde, kadın her şeyi inkâr etmektedir.

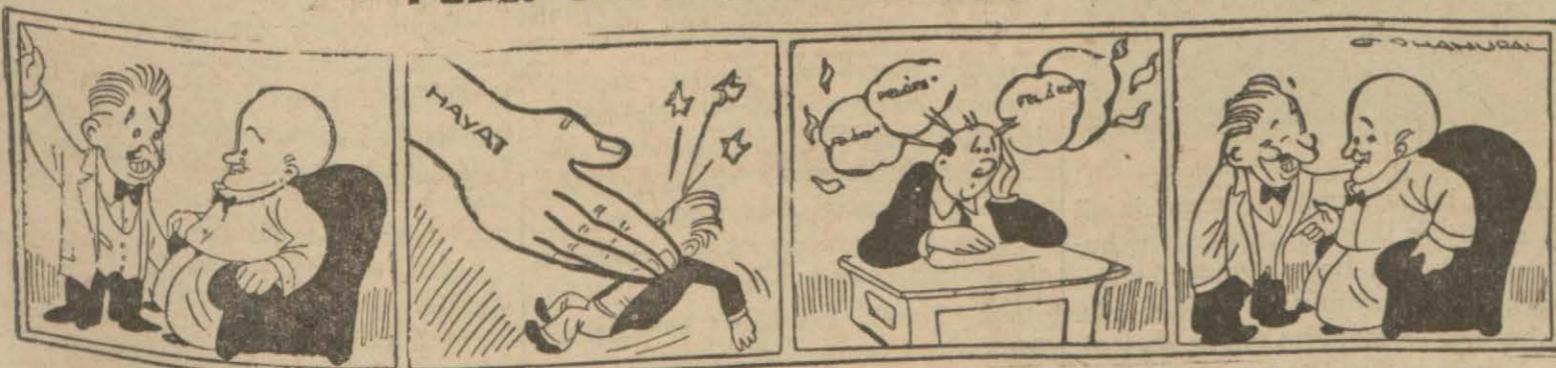
Deli hafız serbest bırakıldı

Çarşamba (Hususi) — Kurtuluş mektebinin açılış sırasında garib bir şekilde valinin kendisi üzerine dikkatini celbiğin duvara garib bir cümle yazan Deli Hafızın bu hareketinin bir müvazenesizlik eseri olduğu anlaşılmış ve tahliye edilerek serbest bırakılmıştır.

Kırkağaç kaymakamlığı

Göynük kaymakamı Salâhattin Kıpçak Kırkağaçta tayin edilmiştir. Salâhattin Kıpçak yeni vazifesinde de muvaffakiyet dileriz.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:



— Adamcağıza o kadar acıyorum ki Hasan Bey...

... Müthiş bir hastahktan kalkalı henüz çok almadan tekrar buhranlı günler geçirmeye başladı...

... Herkes o müthiş hastalığın tekrar nüksedeceğine kani...

Hasan Bey — Yahu sen, adamdan mı bahsediyor - sun, yoksa dünyadan mı?



Mahkemelerde

Beyaz zehir kurbanlarından biri dün hâkim huzurunda çıldırdı

Bu adamın mahkemede istinabe suretile ifadesine müracaat edilmişti, fakat idrak ve ifade kabiliyetini kaybettiği görüldü

Dün Sultanahmet 1 inci sulh ceza hâkimi Reşid garib bir hâdiseyle karşılaşmıştır. Hâlen İstanbul tevkifhanesinde bulunan Arap Bedri namında eroineman bir mevkufun, bir hırsızlık hâdisesinden dolayı istinabe suretile ifadesine müracaat edilmişti, fakat Bedri mahkeme huzuruna çıkarılmaz, birdenbire avazı çıktığı kadar:

— Allo! Allo!... diye, bağırmağa başlamıştır.

Aynı zamanda Bedri mahkemeye girdiği vakit elinde sıkı sıkı tuttuğu bir somun ekmeğe te bulunuyordu. Karşısında biçare bir beyaz zehir hastasının bulunduğunu anlıyan hâkim, önce sert bir lisan kullanmış, sonra da müşfik bir baba lisanile Bedrinin ifadesini almaya çalışmıştır. Ancak, bunların hiç biri bir fayda vermemiştir. Suçlu, bağırıp çağırarak devam etmiştir. Nihayet Bedrinin, müptelâ olduğu beyaz zehirin tecellisi olarak, idrak ve ifade kabiliyetlerini kaybettiği anlaşılmış, sorgusu yapılmadan gerisin geriye tevkifhaneye gönderilmiştir.

Haliçteki facianın Muhakemesine Başlandı

Bundan üç ay kadar evvel, bir sabah Haliçte Hasköy açıklarında bir motör kazası olmuş ve hâdisede dört kişinin ölümlüyle neticelenmişti.

Hâdiseden mes'ul Şahini Bahri adlı motörün sahibi Ahmet kaptanla diğer suçlu Üzeyirin sorgu hâkimliğince tevkiflerine lüzüm görülmüştü. Suçluların muhakemelerine, Ağırceza mahkemesinde, dün başlanılmıştır.

Dün yapılan muhakemede, kazadan sağ ve salim olarak kurtulabilen Viktorya ile, diğer musevi kızları şahit olarak dinlenilmişler ve hâdiseyi şöyle anlatmışlardır:

— Sabahleyin karşı sahilde bulunan vazifelerimize başına gitmek üzere Hasköyden bir kayığa bindik. Hava sakin ve güzeldi, sularda hiç dalga yoktu. Ağır ağır ilerliyorduk. Bu sırada karşıdan var sür'atle üzerimize doğru gelen bir motör farkettik. Arada 50 metre kadar bir mesafe kalmıştı. Kayığın içerisinde dokuz kişiydik. Bir kaza olacağını anlamıştık. Sesimizin olanca kuvvetle haykırmağa başladık. Fakat, bütün bu çığlıklarımız, çarpınmalarımız motörün takip ettiği yol üzerinde küçük bir tebeddül bile yapmadı. Bunun üzerine biz

dümeni sağa, müteakiben sola kırdık. Motör de aynı istikametleri alarak, sağa ve sola doğru yaptığı zikzak hareketlerle yolumuzu kesti. Bizi hareketsiz bıraktı. Çünkü, suyun üzerinde ne tarafa kaçmak istesek önümüzü kesiyordu. Nihayet olacak oldu, motör bütün şiddetle kayığa çarptı. Kayık parça parça olmuştu, hepimiz denize dökülmüştük. Motör üstümüzden geçti ve bir anda bizi altına aldı. Biraz ileride durmuştu. İçindekiler, bize hiç bir muavenet etmediler. İnce çimimize civarda bulunan sandalcılar koştu.

Suçlu vekilleri, kazaya ve sandalın devrilmesine, içindekilerin fazla heyecana kapılarak, ayağa kalkmış olmalarının ve müvazenenin bu suretle bozulmuş olmasının sebep olabileceğini ileri sürmüşler.

Buna karşı şahitler:

— Çarpışmanın vukua geldiği son dakikaya kadar yerimizden kıpırdamamıştık. Kazaya, yalnız motör sebep olmuştu, diye cevap verdiler.

Kazazedelerin imdadına koşan sandalcılardan şahit Murtaza da diğer şahitlerin ifadelerini teyit etti. Muhakeme gelmiyen şahitlerin mahkemeye celbleri için başka bir güne bırakıldı.

Tepebaşında polisi yaralayanlar mahkemede

Bir müddet evvel Beyoğlunda Majestik birahanesi önünde kendisini sükkunet ve itidale davet eden polis memuru Galibi, sarhoşluk saikasıyla dört yerinden ağır surette yaralayan Nevzatla, suç ortakları Vecihi ve Kenanın duruşmalarına asliye 1 inci ceza mahkemesinde başlanılmıştır. Çünkü celsede şahit sıfatıyla dinlenen astegmen Sabri, hâdisede hakkında şunları söylemiştir:

— Bir gece Tepebaşında, Majestik lokantasının önünden geçerken, kaldırımın üzerinde kesif bir kalabalığın toplanmış olduğunu ve bir polis memurunun halkı dağıtmağa çalıştığını gördüm. Kalabalık arasından bir kaç kişi polise küfür ediyorlar, yumruk ve tekme savuruyorlardı. Bu vaziyet karşısında memura, halkı dağıtmak ve bu çirkin hale bir netice vermek için, tabancasını istimal etmesini tavsiye ettim. Suçlu Nevzat, yanına yaklaşarak:

— Sen, ne diye karışyorsun, bu işle alakadar olma, diye söylendi. Bu sırada noktanın yanında bulunuyorduk. Polis memuru koşu koşu telefonun yanına gelmişti, fakat ahizeyi kulağına götürmeğe imkân bulamadan, kanlar içerisinde, yere yıkıldı. Muhtelif yerlerinden bıçakla

HÂDİSELER KARŞISINDA

“ Ağaya anlat! ”

Berber, bir yandan usturasile; bir yandan da ağzile tıraş ediyordu:

«Kocakarının biri, dedi, elinde değreği inliye oflıya Zeyrek yokuşundan yukarı çıkıyormuş. Yeniçeri ağası da adamlarile birlikte yokuştan iniyormuş. Ağa kocakarıya yakınlaştığı zaman kocakarı, biraz ötede yürüyen adamı ağaya göstererek:

— Ah, demiş, zamane çocukları hep böyle, ana elini tutayım da kolayca şu yokuşu çık, demezler.

Ağa kocakarının bu sözü üzerine; adamı durdurmuş:

— Ne diye ihtiyar anana zahmet verirsin, kadını sırtına alsana!

— Anam nerede?

Kocakarı ellerini başına vurmuş:

— Bak, demiş, şimdi de anasını inkâr ediyor, hayırsız evlât!

Ağa kızmış, bağırmış:

— Sana emrediyorum, ananı sırtına alıp yokuşu çıkaracaksın!

Adam, çarınar kocakarıyı sırtlamış. Kanter içinde yokuşu çıkmış. Yokuş başında kardeşile karşılaşmış, kardeşi sormuş:

— Bu sırtındaki kadın da kim oluyor?

— Kim olduğunu bilmiyor musun, anamız!

— Bizim anamız öleli on sene oldu.

Adam terini sile sile cevap vermiş:

— Onu ben de biliyorum amma, sen gel de ağaya anlat!

Berber susmuş, radyosu başlamıştı.

Radyolu berberlerden İhtiyat vergisi isteyenleri hatırladım. Berberin biraz evvel anlattığı hikâyeye bu iş arasında bir münasebet buldum. Ve kendi kendime bir sual sordum:

— Berber dükkânı eğlence yeri mi ki İhtiyat vergisi istediler?

Sualime gene kendim cevap verdim:

— Onu ben de biliyorum amma, sen gel de ağaya anlat!

İsmet Hulusi

yaralanmıştı. Ortalık karma karışık oldu. Yaralı Galibi hastaneye kaldırdık, suçlular da karakola götürüldüler.

Diğer bazı şahitler de, suçlulardan Vecihinin vazifeten uzak bir yere tayin edilmiş olduğunu, bundan duyduğu teessürle hâdisede geceni Foliberjerede fazla miktarda içki içtiğini, sonra diğer iki arkadaşıyla birlikte bardan çıktıklarını söylemişlerdir. Duruşma gelmiyen şahitlerin celbi için başka güne bırakılmıştır.

Arjantin gemisi gitti

Birkaç gündemberi limanımızda bulunmakta olan Presidente Sermiento adlı Arjantin mektep gemisi dün öğleden sonra Akdenize doğru hareket etmiştir.

Dudak boyası Tüplü apakkabılar



Dudak boyası, kadınlar arasında günün en büyük ihtiyacı haline almış bulunuyor. Olur a... Boya tüpünü evinizde unuttur, veyahut kaybedersiniz. İşte bu gibi felâketlerin önüne geçmek için Avrupada, yeni bir moda çıkmıştır. Ayakkapılarınıza küçük bir dudak boyası hazinesi yerleştirmek. Bu suretle, her türlü talihsizliklerin önüne geçilmiş olmaktadır.

Tarihden sayfalar:

Norman korsanları...

Bir gün Şarman Narbondan enginlere bakarak ağlıyordu. Göz yaşları bu akıllı imparatorun buruşuk yanaklarından akıyor, beyaz ve uzun sakalını ıslatıyor ve taşların üstüne damlıyordu. O sırada pek mes'ut olduğu için yanındakiler teessürüne bir sebep bulamadılar.

Yazanı Turan Can



800 senelerinde şarkta büyük Arab hükümdarı ve halife Harunreşid saltanat sürüyordu.

Garbda ise Şarman vardı.

O asırda dünyanın en büyük devletlerini bunlar idare ediyorlar; aralarında dostluk kuruyorlar; elçi ve hediye gönderiyorlardı.

Roma imparatorluğundan sonra Avrupada muntazam en büyük devleti yaratan Şarman hakkında bir hikâyeye anlatılır:

Bir gün Şarman, Narbon kıyılarında müstahkem bir kalenin üstünde dirseğini mazgallardan birine dayamış olduğu halde elini almına dayamış, enginlere bakarak ağlıyordu.

Göz yaşları bu akıllı ve büyük kralın buruşuk yanaklarından akıyor, beyaz ve uzun sakalını ıslatıyor ve taşların üstüne damlıyordu.

İhtiyar imparatorun baktığı ufuklarda deniz köpükleniyor ve koyulaşıyordu. Bu köpükler ve dalgalar arasında alçak bordalı, canavar başlı ve dört köşe tek yelkenli küçük gemiler süzülüp gidiyorlardı. Teknelerin üstü kırmızı beyaz yolu tentelerle kapatılmıştı ve bu tentelerin yanlarında renk renk ve şekil şekil armalı yuvarlak kalkanlar sıralanmıştı.

Bunlar denize sürünerek uçan yurttacı kuşlar gibi av arıyorlardı.

Şarmanın yanındaki adamlar da onları gördüler ve mırıldandılar:

— Normanlar!...

İmparatorun ağladığını sezen birisi telâş etti; yanındakilere gösterdi.

Buna mana veremiyorlardı.

İmparator onların telâşlarının farkına vardı. Doğrudu ve üzgün bir sesle şunları söyledi:

— Benim niçin ağladığımı biliyor musunuz? Bu korsanların hücumlarından korkmadığıma şüpheniz yoktur. Fakat düşünüyorum da, sağlığında bu sahillerle gelemiyen, bu memleketleri yakıp yakıyan bu adamlar, ben öldükten sonra benim yerime geçecek olanlara ve onların tebaasına kim bilir ne kadar fenalık edecekler! Bunu gözümün önüne getirdim de içim sızladı ve dayanamadım.

★

İsveç, Norveç ve Danimarkada, beşinci asra kadar pek basit bir medeniyet vardı. Bu sırada bu memleketler halkı ilk defa Avrupanın diğer memleketlerini tanıdılar. Kendi yerleri fakirdi; diğer yerlerdeki bolluk ve servet onların hırslarını fahrik etti. İskandinavın, iki tarafı yalnız kayahıklarla çevrili olan çar ve uzun körfezlerinden fırladılar. En yakından başlıyarak Almanya, Fransa, İngiltere, İrlanda kıyılarına, Akdenize ve hattâ Amerika kıyılarına yaptılar. Bunların bir kısmı namusu bir surette ticaretle meşgul olmakla beraber asil şöretleri korsanlık cihetindedir.

«Norman» şimal adamı demektir.

Onlar kendilerine (Viking) yani (deniz kralları) ünvanını verdiler.

(Dü Kanj) onlardan bahsederken «korsanların korsanları» tâbirini kullanır.

Korsanlık Normanların en çok şerefle aıldıkları bir meslekti. On sekiz yaşına basan bir delikanlının en büyük arzusu korsanlık olduğu gibi artık denizlere a-

çılmaayan eski adamların da gururla bakılabilecekleri hatıralar korsanlıkta ibaretti.

Krallar ve imparatorlar onlarla başa çıkamıyorlardı. Bir düşmana karşı ya harbedilir, yahut uzlaşılır. Onlarla harbetmeye imkân yoktu, çünkü küçük gemilerine binerek her tarafa dağılıyorlardı. Yakalamak kabil olmuyordu. Muahede yapmak isteyince elbet reislerle görüşmek lâzımdı. Halbuki onlar şöyle diyorlardı:

— Bizim kralımız yoktur. Biz hepimiz kralız!

Bahar gelip te kızakları bir kenara koyanlar hemen gemilerine girerlerdi. Bu gemiler (20-25) metre uzunluğunda, beş metre genişliğinde, bir metre yetmiş beş santim derinliğinde hafif teknelerdi ve zamanına göre pek hızlı giderlerdi.

Şarman zamanında taarruzlarını gerçekleştiremediler. Fakat bu büyük imparatorun ölümünden sonra etrafa dehşet saldılar. Kasabalar, köyler, kilise ve manastırlar yağma ediliyor; kaleler kuşatılarak zaptediliyor, soyuluyordu.

826-844 seneleri arasında sırasıyla Fransa'nın şimal ve garb sahilleriyle Portekiz, İspanya ve Fas kıyılarına harab ettiler. 846 da, pek az su çeken gemilerle Sen nehrine daldılar ve Parisi kuşattılar.

885 de muhasarayı tekrar ettiler.

840 senesinde İrlandanın büyük bir kısmını, (866-875) de İngilterenin bir kısmını ele geçirdiler. Bir taraftan da Finlandiyaya ve Rusyaya geçerek Rusyanın kurucusu olan Rürihle savaştilar.

865 de Akdenizi boydan boya geçerek Bizansa hücum ettiler.

Oradan Karadeniz kıyılarına Azak denizi sahillerine de akınlar yaptılar.

Bu akınlar hem onları zenginleştiriyor, hem de devlet teşkilâtı ve dinler hakkındaki malûmat veriyorlardı. Gördükleri medeniyetleri kendi karakterlerine göre temsile, hükümetler teşkiline başladılar. Onların cesaretlerini gören bazı hükümdarlar da Normanlardan mürekkep ve maaşlı ordular yaptılar. Bizans imparatorlarıyla Moskof prensleri bunlardandır.

On birinci ve on ikinci asırlarda Normanlar en kuvvetli dereceye yükseldiler. Bir zamanlar İngiltere ve İrlandada Norman kralları saltanat sürdüler.

İskandinaviyada mezarlarda, birçok Anglo-Sakson, Macar, Bizans, Bohemya, İtalya, Horasan ve Abbasi paraları bulunmuştur.

O zamandan kalan bazı gemilerin provalarındaki canavar başlarının mücevherlerle süslenmiş, işlemeler yapıldığı görülmüştür.

İskandinaviyaya hıristiyanlığın ayak basması 700 senesindedir. Hıristiyanlık ilerledikçe Normanlar da uslanmağa başlamışlardır. Çünkü bu dine girenlerin Viking olması yasak olduğu gibi birden fazla kadın almaması, pehriz tutması, vergi vermesi de lâzımdı.

Vaktile o kadar yurttacı ve korkunç olan Normanlar bugün uslu ve sulh aşkı insanlardır. Yüksek bir medeniyete sahip olmuşlar; memleketlerini güzelleştirmek, yaşayışlarını ve kültürlerini en parlak derecesine çıkarmak suretile korsanlık kadar bu işde de kabiliyetli olduklarını isbat etmişlerdir.

Turan Can

GÖNÜL İŞLERİ

Evde Dahiliye nazırı!

«Karımla aramızda bir türlü arkası gelmiyen bir ihtilâf var. O, ay başında muayyen bir paranın kendisine verilip, idarenin kendisine bırakılmasını ister. Ben ise bu talebde bir ev erkeğinin otoritesine müdahale görürüm, bu hususta ne dersiniz?»

★

Yukarıda okuduğunuz satırları bir erkek okuyucumun mektubundan hülâsa ederek çıkardım ve hemen söylüyeyim ki kendisini haksız buldum.

Her ailenin aylık değil, aylara taksim edilmiş yıllık bir bütçesi olmak lâzımdır. Bu, bütçenin iyiyip içmeden gilyinip kuşanmıya kadar evin içine taallük eden her kısmının idaresi evin hanımına aittir. Zira dahiliye nazırı odur. Fakat kadının da bu idareyi bilmesi lâzım.

Benim oturduğum ev bir caddenin üzerindedir. Geçenlerde bir gün pencereden bakarken sarışın bir kadının geçtiğini gördüm. Bir elinde büyük bir çanta, diğ-

rinde dört beş yaşlarında bebek kadar güzel bir çocuk, arkasında da alelade bir elbise vardı. Belli ki pazara gidiyordu. Sonra bu kadını birkaç defa daha gördüm, âdeta uzaktan konuşmadan dost olduk. Bir gün evde bir arkadaşım vardı. Tesadüfen kadın gene geçti, ondan öğrendim. Bir vatandaşımızla evlenen bir Alman kadını imiş, ve her gün evinin bütün ihtiyaçlarını en ucuz alınması mümkün olan yerlere giderek bizzat tedarik edermiş. Gene tesadüf bana bu kadını bir de çocuğu ve kocası ile geçerken gösterdi, pazara gittiği zamanların kıyafeti ile şimdiki giyişini arasında ne büyük fark vardı. Hayran oldum.

Böyle bir kadında, evin umumî idaresinin ona aid olması lüzumu üzerinde tereddüde mahal yok. Fakat buna mukabil bazı kadınlar da bilirim ki evin idaresini ve bütçesini üzerlerine almışlardır, yüzde en aşağı 25 aidanarak alışverişini apartmanın kâpıcısına yaptırırlar. Bu gibiler dahiliye nazırlığına lâyık değildirler. Bu takdirde idare erkekte kalmalıdır.

TEYZE



Yıldız Sarayında

Bir haremağasının hatıraları

Yazan : Ziya Şakir

Müşir Namık Paşa bar bar bağıyor: "Meşrutiyet nedir? Meclisi Meb'usan nedir? Hiç böyle şeyler bir İslâm hükûmetinde caiz olur mu?," diyordu

Bu yolda vâd alan, yalnız Redif paşa değildi. Babıâlinin -(Vükela) sınıfına dahil olmayan- erkân ve rüesasından bazıları da sarayla münasebet tesis etmişlerdi. Mabeyn başkâtibi Said beyin, şahsi dostlarından sayılan bu zatlar, derhal sarayda hüsnü kabul gördükleri için, oraya derhal ısınmışlardı.

Bu vaziyet, Abdülhamidi son derecede memnun etmişti. Çünkü onun başlıca gayesi, tarafdar peyda etmek.. kendisini henüz tanımayan efkârı umumiyede, sempati husule getirmektir. Buna binaen, şimdi takım takım saraya gelip giden devlet ricâlini iltifatlara garkederken:

— Memleketin münevver zümresini de, yakınımda görmek isterim. Şair Namık Kemal bey, Ziya bey, Ahmet Mitat efendi vesaire gibi kıymetli zevat, sık sık buraya gelsinler. Kendilerine bir salon veriniz. Orada toplansınlar. İlmî ve edebî mübahaselede bulunsunlar... Memnun olurum. İftihar ederim.

Diye, emir vermişti. Ve bu emir de, derhal tatbik edilmişti. Büyük mabeyn dairesinin alt katında büyük bir oda, bu zevata verilmiş; orada âdetâ küçük bir (encümeni dâniş) vücuda getirilmişti. O tarafta (Ziya bey), maarif müsteşarı, Namık Kemal bey de, şûrayı devlet âzâsı idi... Abdülhamid, (kanunu esasî) lâyihasının tanzimi için bir komisyon teşkilini emretmiş; Ziya beyle Namık Kemal bey, bu komisyona memur edilmişti.

Garib, ve anlaşılabilir bir ruha malik olan sadrazam Rüşti paşanın mizacı, esasen mütelevvindi. Bu zatın en büyük garabetlerinden biri de; her yeni harekete muhalefet etmekte. Nitekim, (Meşrutiyet) arzularını güçlekle kabul etmişti. Abdülhamidin saltanat makamına gelmesini, bir hayli tereddüden sonra kabul eylemişti. İşte şimdi de, Abdülhamidin sarayında birdenbire baş gösteren bu hareketlere bir türlü tahammül edememişti. Derhal hastalığını bahane ederek, evine çekilmişti. Hattâ, Abdülhamidin o muhteşem kılıç alayına bile iştirak etmemek suretile küskünlüğünü göstermişti.

ABDÜLHAMİDE İLK MUHALEFET

Çok garibdir ki; otuz dört senelik saltanatı (istibdad idaresi) ne en bâriz misal olarak gösterilen Abdülhamide, ilk muhalefet; onun (meşrutiyet) i iltizam etmesiyle başladı.

Bu (meşrutiyet aleyhtarlığı) nı gösterenler, alelâde basit ve cahil adamlar değildir. Bilâkis, mesleklerinde son mertebelere kadar yükselmiş; münevver şahsiyetlerdir.

İlk muhalefet bayrağını, (Müşir Namık Paşa) kaldırmıştır. Bir gün Yıldız sarayına gelen Namık paşa, (kanunu esasî) lâyihasının tanziminde meşgul olan Namık Kemal ve şair Ziya beylerin odalarına uğriyerek:

— Sultan Muradı, içkiye dadandırıp deli ettiğinin gibi, bu efendimizi de, baştan çıkarıp bir takım bidatlarla sevk ediyorsunuz. Meşrutiyet nedir? Meclisi meb'usan ne demektir? Hiç böyle şeyler, bir İslâm hükûmetinde caiz olur mu? Bir meclis yapıp; Yorgiyi, Agobu, Mişonu oraya toplayıp (Beytümâli Müslimin) i onlara mürakabe ettirmek, şer'i şerife sığar mı? Bu, ne dinsizlik?

Diye, bağırmaya başlamıştı. Namık Kemal bey, dayanamamış, büyük bir hiddetle yerinden fırlamıştı. İşin çok fena bir şekle gireceğini anlıyan şair Ziya bey, ondan daha evvel davranmış:

— Paşa, paşa! Bugün, (Beytümâli Müslimin) yoktur. Yalnız, «devletin hazinesi» vardır. Eğer dediğiniz gibi bir Beytümâli Müslimin olsaydı; do-

muzdan, şarabdan rüsûm alınmazdı. Siz, bu rüsûmdan alınan paradan ayrılan kırk bin kuruş aylığı, hiç itiraz etmeden cebinize indiriyorsunuz. Ondan sonra da, sıkılmadan buraya gelerek bu hezeyanları söylüyorsunuz.. diye mukabele ederek, kapıyı Namık paşanın yüzüne kapamıştı.

Mesele, derhal Abdülhamide aksetmişti. Hünkâr, Namık paşayı hemen huzuruna celbederek bu çirkin harekete hakkında izahat istemişti. Taassub ve hiddetten gözleri kararan Namık paşa, Abdülhamide karşı da bazı saçma sapan sözler söylemek istemişti. Fakat Abdülhamid, derhal bu ihtiyar müşirin sözünü kesmiş:

— Paşa; herkesin arşınına göre bez verilecek devirler geçti. Evine git. Rahat rahat otur. Bir daha etliye, sütlüye karıştığını işitmiyeyim. Sonra seni, söylediklerine pişman ederim.. demişti.

Namık paşaya verilen bu ders, derhal saray haricine taşıdığı için kısa bir müddet sonra, tesirini göstermişti. Ve bu müddet zarfında da oldukça ehemmiyete sayan bir hâdise zuhur etmişti.

Sadrâzam Rüşti paşanın nâz ve istigması, son dereceye gelmişti. Hastalık bahanesiyle konağında dışarı çıkmıyordu. Fakat, konağında kendisini ziyarete gelenlerin karşısında bülbül gibi ötüyor:

— Bu haller karşısında, insan hasta olmaz da ne olur?.. Din ve devleti kurtarmak için, Sokullular, Köprülüler gibi, elimden geleni yaptım. Fakat; ne çare ki, dinsizlerin açtığı cereyanları bir türlü durduramadım. Bu gidiş, gidüş değil amma, hemen Allah, encamını hayır eylie! diye içinin derdini döktüyordu.

Rüşti paşa, (dinsiz) demekle; Mitat paşayı ve onunla hemfikir olanları kast ediyordu. Hele, (kanunu esasî) Lâyihasının sarayda hazırlanmasını, bir türlü zihnine sığdıramıyordu.

Rüşti paşanın bu gibi sözleri, ve muhalefetkârane hareketleri derhal harice aksediyor, zaten bulanık olan efkârı umumiyede büsbütün teşevvüş husule getiriyordu.

Damad Mahmud paşa ile Mitat paşa, birkaç kere Abdülhamide müraعات etmişler; Rüşti paşanın azlini tavsiye eylemişlerdi.

Abdülhamid, efkârı umumiyede yer tutan bu ihtiyar sadrazamı azle cesaret edememiş:

— Saltanat makamına, henüz geldik.

Sadrâzam azile işe başlamıyalım. Bilâkis; Rüşti paşayı, kendi fikrimize uydurmaya çalışalım.

Diye cevap vermişti. Bundan da anlaşılıyordu ki; Abdülhamid, henüz başlıyan muhalefeti, şiddet göstermek suretile büsbütün azdırmak fikrinde değildi.

Fakat, onun bu mülâyimane siyasetine rağmen, hâdisatın önüne geçilememiştir. Nihayet; cülûstan tam kırk beş gün sonra, İstanbulda mühim bir komite keşfedilmişti.

Bu komiteyi ilk keşfeden, Mitat paşa idi. Ramazan ayının yirmi yedinci (Kadir Gecesi), camilere bir takım beyannameler atılması ve sokaklara yaf-talar yapıştirılması, Mitat paşanın ehemmiyetle nazarı dikkatini celbetmiş; açık göz bazı adamlarını bu işin takibine memur eylemişti.

Aradan, yirmi dört saat geçmeden, tahkikat şu neticeyi vermişti:

Rumeli kazaskeri rütbesini haiz olan ülemâdan Dağstanlı Muhittin efendi ile Anadolu kazaskeri pâyelilerin den Gürcü Şerif efendi, meşrutiyetin aleyhindeydi. Hattâ; meşrutiyeti, şeriate münâfi gördükleri için; Sultan Murad zamanında, ilk defa olarak bu fikri ortaya atan Mitat paşayı kendi aralarında (tekkir) etmişlerdi... Sultan Muradın zamanı, şöyle böyle geçmişti. Abdülhamid, saltanat makamına geldiği zaman, gerek bu efendiler ve gerek fikren bunlarla birleşenler:

— Yeni padişah, eğer akıllı bir adamsa, amcasını ve büyük biraderini saltanattan iskat eden adamları bir gün bile yaşatmaz. Hepsini bir gemiyi bindirir. Marmaraya gönderir. Orada, denizle döktürür.

Demişlerdi. Fakat bunların zan ve tahminleri, makûs şekilde zuhur etmişti. Abdülhamid, her iki (Hal') de de âmil olanları mevkilerinde ibka etmişti. Fazla olarak da, (meşrutiyet) taraftarı olanlarla birleşmişti.

Abdülhamidin bu hareketi, bu adamlara büyük bir hayret ve hiddet vermişti. Derhal yeni padişahın aleyhinde harekete geçmişlerdi.

Bu sırada, Sultan Muradın validesi (Şevkefza kadın) da boş durmuyordu. Her gün saray adamlarını şuraya buraya yolluyordu; onları halk ile temasta bulunduruyor; efkârı umumiyeyi kolluyordu.

(Arkası var)

Türk tütüncülüğüne büyük faydalar temin eden müesseseyi ziyaret

Maltepe İnhisarlar tütün enstitüsü nasıl çalışıyor, müstakbel tütün eksperleri nasıl yetiştiriliyor?



Enstitünün uzaktan görünüşü ve tat otağına giren eksper kursu talebesi

Maltepeden Kartala gidenler, tren yolunun sol tarafındaki muazzam müesseseyi gözlerinden kaçırmamışlardır. Bu müessesenin giriş kapısı üzerindeki tabelâda şu kelimeler yazılıdır.

— İnhisarlar Tütün Enstitüsü! Oradan her geçişimde, dikkatimi bu kelimelere esir olmaktan kurtaramaz, ve kendi kendime sorardım:

— Bu otsuz tarlaları bir kaç sene içinde yeşil bir park haline sokanlar kimlerdir? Ve daha bir kaç sene evvel harap ahşap bir çatı iken bugün beton bir bina haline giren bu müessesede ne işler görülür?

Geçen gün oraya giderken içimde âdeta, çok uğraşıp ta gözemediği bir bil-mecenin halledilişini görmeye hazırlanan bir çocuk heyecanı vardı.

Müessesenin genç şefi Zeki Akkoyunlu beni, büyük bir nezakete karşıladı. Yanmaz zıhanesindeki koltuğa yerleşir yerleşmez sorguya girişmekle vakitsiz bir sabırsızlık gösterdiğime kaniim.

Buna rağmen muhatabım cevabını geçiktirmede:

— Enstitümüzün vazifesi, tütünlerin mizin ıslahıdır!

Bu vazife bana, müessesenin azametine nisbeten küçük görülmüş olacak ki: — Yalnız o kadar mı? diye sordum.

Bay Zeki Akkoyunlu güldü:

— Hayır... Tütün ekme, tütün toplamak, tütün kurutmak ve tütün denkleme usullerini ıslah etmek te vazifelerimiz meyanındadır.

Galiba gene az bulmuşum:

— Başka?

— Tütün hastalıklarıyla da mücadele ederiz!

Muhatabımın, başında bulunduğu müessesede görülen işleri henüz tamamlamadığımı hissettiğim için, aynı kelimeyi tekrarladım:

— Başka?

— Tütünlere musallat olan haşeratla mücadele için usuller araştırır, ve bulduklarımızı tatbik ederiz!

Artık ağzım alışmıştı:

— Başka?

— Bu araştırmalarımız ve buluşlarımız hakkında neşriyatta bulunuruz!

— Başka?

— Eksper yetiştiririz!

Ben, yapılan işleri o kadar kâfi bulmuşum ki, az evvel gözümde çok muazzam görünen müessese bu sefer, yapılan işlere nisbeten çok küçük görünmeğe başladı. Sualimi kestim. Fakat muhatabım devam etti:

— Memleket tütüncülüğünü alâkadâr eden diğer teknik meseleler üzerinde ilmi araştırmalar yaparız!

Samsunda, Egede «tütün ıslah ve deneme tarlaları» vardır. Diğer tütün mirtakalarında da, «tütün örnek» tarlaları mevcuttur. Bunların idaresi de vazifelerimiz arasındadır!

— Şu halde, tütün enstitüsüne, «tütün erkâniharbiyesi» demek daha doğru olur!

— Teşbihiniz çok yerinde... Hakikaten öyle...

★

Şimdi, şefle birlikte müesseseyi geziyoruz. Bay Zeki beni evvelâ, kendi katında bulunan Biyoloji laboratuvarının değerli şefi Bay Kadri Tomurla tanıştı- rıyor, ve ilâve ediyor:

— Müessesemizde bir tek ecnebi mütehasıs yoktur. Çok iyi yetiştirilmiş bulunan gençlerimiz, enstitüyü bu ihtiyaçtan bir kaç senedir tamamen kurtarmış bulunuyorlar.

Biyoloji şefi de, laboratuvarı hakkında izahat veriyor:

— Tütünlerimizin hastalıklarını teşhis vazifesi bizimdir. Tütünlerimiz, hangi hastalıklardan muztarıptır? Bu hastalıklardan korunmanın çareleri nelerdir? Tütünlerimize hangi haşerat zarar vermektedir? O haşeratı mahvetmenin yolları nedir? Tütünlerimizin nefasetini arttırmak için neler yapılabilir? İşte, bizim işimiz, gücümüz bunları araştırmaktır..

Lâboratuvar şefi, önündeki sürmeden çektiği bir yenice sigarasını elime veriyor:

— Bakın buna...

Aldığım sigarayı gözden geçirdiğim zaman bir çok yerlerinden sanki iğne ile delinmiş gibi olduğunu gördüm. Muhatabım:

— İşte, diyor, tütünde kalan haşere yururtması, zamanla sigarayı böyle, av çiftesile saçmalanmış kâğıttan bir hedef gibi delik deşik eder...

Şimdi bu berbat olmuş sigaranın bir ecnebinin eline düştüğünü tasavvur ediniz?.. Ne feci değil mi?

Öyle bir gaz bulmalız ki, sigarayı bir kaç sene içinde bu hale sokan ambar haşeratını tamamen mahvedebilsin. — Hem de bu gaz çok kolay kullanılabilir! Tütünün nefasetini bozmasını — Haşeratı yüzde yüz öldürebilsin. Üstelik te mümkün mertebe ucuza maledilebilsin!

Ümitsiz ümitsiz dudacağımı büküyorum: — Zor!..

— Zor, fakat mümkün... Her memlekette böyle bir gaz bulunmuştur. Fakat onların buldukları gazlar, bize yaramaz. Çünkü her memleketin gazı, kendi tütünlerinin hususiyetlerine göre yapılmıştır!.. Biz, bir senedir, kendi tütünlerini em elverişli gazı keşfe çabalyoruz. Yüzlerce tecrübeye rağmen buna muvaffak olamamıştık. Fakat geçenlerde, yepyeni, ve çok orijinal bir tecrübeye giriştik. Dünyanın hiç bir yerinde tütün üzerine kullanılmamış bir gazı aldık ve tütünlerimizi onunla gazladık. Bu tecrübeye, şayanı hayret derecede muvaffakiyetli bir netice verdi! Yapacağımız son bir tecrübeden sonra bu gaz, memleketimizin her tarafında bu gaz tecrübeye olunacak.

Biz, kimyahaneye doğru yürürken, müessese şefi Bay Zeki, tütün yaprakları arasındaki yorucu vazifesine dalan mütevazı Biyoloji şefinden bahsediyor:

— Bu arkadaşın laboratuvarı, dünya da eşi bulunmayan bir tütün keşfetmiştir. Basma tütünü denilen bu tütün, bugün yalnız Türkiye'de yetişir. Ve tabii, nefis bir koku neşreden yetgâne tütündür!

★

Kimyahaneye şefi, Bay Kadri Gültekin... 150 dönüm arazi üzerinde kurulmuş bulunan, ve bütün hizmetlerinden başka, memlekete senede 6000 kilo nefis tütün yetiştiren bu muazzam enstitüyü idare eden üç genç baştan biri olan değerli kimyager, suallerime şu şayanı dikkat cevapları veriyor:

— Bazan duyarsınız: Faraza «efendim, Serkil Doryanın lezzeti bozuldu!», yahut: (Devamı 10 uncu sayfada)

Güzel ve eğlenceli bir röportaj serisi

İstanbul Meyhaneleri

ESKİ VE MEŞHUR AKŞAMCILAR NASIL İÇERLERDİ

YAZAN
Naci Sadullah



Ahmet Rasim

Bundan evvel çıkan yazılarımı dikkatle okuduğunu söyleyen Ercümen Ekrem Talu:

— O, diyor, adımı gizlediğin eski akşamcının yerden göğe kadar hakkı var.. Çünkü hakikaten, eski akşamcılar, içki içmeyi bir ince, bir güzel san'at haline getirmişlerdi.

Yirmi otuz yıl evvelki Babılının, bugün edebiyatın ölmez tarihine mal olmuş bulunan bütün meşhur üstadlarını çok yakından tanıyan Ercümen Ekrem'in bu sözlerini bir fırsat saydım:

— Ne olur, dedim, bana, meşhur eski akşamcılar, meselâ Ahmed Rasimin, Mahmud Sadığın, Süleyman Nazifin bir içki masası başındaki orijinal tiyatrlarını anlatıver..

Ercümen Ekrem, önünde henüz bomboş duran kâğıd blokuna eğilerek beni atlatmaya niyetlendi:

— Bir boş vakit bulursak anlatırım! Gülümseyişinin yüzüne verdiği yumuşaklıktan ümidlenerek «ric'at» etmedim:

— Senin kadar vefakâr bir dost, üstadlarının hatıralarını anmaya üç beş dakika ayırmaktan kaçır mı üstadım?

İsteğimi yerine getirmeden rahata kavuşamayacağımı sezmiş gibi başını kaldırıyor:

— Anlaşıldı, diyor, bermutad sağmadan bırakmayacaksın!

Sonra, uzak bir mazinin hatıralarını daha iyi seçmek ister gibi arasıra kulandığı gözünü takıp sandalyasına iyice yaslanıyor:

— Gözümün önüne evvelâ Rasim geliyor. Şimdi içki içenlerin çoğu, rakıya su katmayı, akşamcılık mezhebinin en büyük günahı sayıyorlar. Halbuki Ahmed Rasim rakıyı susuz içmeyi tedricî bir intihara benzetir ve ağzına susuz rakının damlasını koymazdı.

Bardakla ve çok ağır içer, bardağın yarısını su ile, yarısını rakı ile doldururdu. Bir defa bu hareketinin hikmetini sordum, bana:

— Rakı, dedi, midemi ve karaciğeri böyle böyle de tahriş ediyor. Bir de rakıyı oralara yollayınca kadar gırtlakımı mı tahriş edeyim?

Ahmed Rasim mezeye de düşmandı. Mezenin sade rakının zevkini değil, midenin rahatını da bozduğuna kanıdı.

Ağzına, meyvedan ve beyaz peynirden başka meze koymazdı. Rivayetinde göre beyaz peynir, içkinin akşamcılara verdiği raşenin hakkından gelmeye birebir miş!

Büyük üstadım tek başına içmezdi. Fa-

kat kalabalıktan da aynı derecede kaçardı.

Kendi tâbirince, kafası denk bir «kadehtaş» bulur, onunla hem sohbet eder, hem demienirdi.

Rasimin büyük bir hususiyeti daha vardı. Yaşı ilerledikçe, ve küül ile ünsiyeti arttıkça, içkinin miktarını azaltmıştı. Kadehi göstererek:

— Ben buna esir olmadım. Bunu kendime esir ettim! der, gülerdi.

Yalnız içtiği zamanlar, ya bestelenecek bir güfte yaratır, yahut ta hazır bir güfteye beste uydururdu.

En tuttuğu şey, gençlerin içki içmeleriydi:

— Rakı, olgun adamların harcıdır! derdi.

En çok sevdiği meyhanelerin en başında Kadıköyündeki meşhur Mardik gelir. Kalamışta Vasil, Todori, Pendikte, deniz kenarında Andon, Büyükdada Bellavista, Beyoğlu Balık pazarında Simyon, Galata Balık pazarında Meşhur balıkçı Foti, rıhtımda Bahriye gazinosu, Yenikapıda Karabıçak, Maksud, Sarnıçlı Rasimin sık sık görüldüğü yerlerdendi. Gene Beyoğlunda İsponek, Papi, Due Fratelli adındaki bakkal dükkanlarında içmekten de hoşlanırdı.

Yanlış anladığımı sandım:

— Bakkal dükkanlarında mı?

— Evet. «Bakkaldaki rakı, meyhanecinin garsonun elinden geçmediği için daha bakir oluyor» derdi.

Meyhane isimleri hatırlamaya çalışmak, değerli fikir ve nükte üstadının kuvvetli hafızasını sarhoş etmiş gibi idi. Mühim bir eser yaratırken, unuttuğu mühim bir noktayı hatırlamış bir titiz âlim telâşile:

— Ha, dedi, unutma... Ahmed Rasim, bilfiil gazeteci iken, yani bizim gibi bu kaldırılmaları aşındırırken, Sirkeci garının bahçesine, Ştanyburh birahanesine de çok devam ederdi.

Ştanyburhta, ekseriya kapının solundaki ilk masaya oturur, bizi de etrafına toplar, tatlı tatlı hikâyeler anlatır, meslek hakkında kıymetli öğüdler verir.

Bir ramazan gene oraya gitmiş. Bir kenara çekilip kendi kendine demlenmiye başlamış. O sırada içeriye üstadı tanıyan bir zabıta memuru girmiş. Ahmed Rasime kahahatini ihtar ederek:

— Lûtfen, der, karakola kadar buyurun da, suçunuzun hesabını verin.

Ahmed Rasim, zabıta memuruna:

«Bugün benim en mes'ud günümdür. Dünyada karakola gelemem. Şev-

ketmeab efendimizin çok büyük bir iltifatına nail oldum. Görmüyor musun onun sevincile bu mübarek günde rakı bile içiyorum!» demiş, ve «padişahın büyük iltifatına mazhar olmuş bir gözde» yi (!) rahatsız etmekten çekinen memuru zarifane atlatmış.

Ahmed Rasimin candan edindiği insanlar arasında, Kadıköylü Mardik büyük bir yer tutar. Üstad, cümle başında bakir nükteler savuran bu zeki ve sevimli sakiye bir gün:

— Sen, demiş, bana ahrette de hizmet et... Ben öldükten sonra her sene mezarıma bir şişe rakı dök. Gelirken hesabını getirirsin.

Mardik, her sene, üstadın ölümünün yıldönümünde bu vasiyeti yerine getirmektedir. Bu vazifesini, rasladığı birçok zorluklara rağmen, bugüne kadar bir defa ihmal etmemiştir. Bir defa, mezarlık bekçisi, Mardiki, Ahmed Rasimin mezarına şişeyi boşaltırken görmüş, ve yaka paça karakola sürüklemiş. Mardik o zaman bu suçla mahkemeye verilmişti. Fakat Ahmed Rasimin vasiyetini bilenlerin hüsnü şahadetleri sayesinde hapishaneyi boylamakta kurtuldu!

Ercümen Ekrem Talu, ricam üzerine Mahmud Sadığın ve Süleyman Nazifin hatıralarını da anlatmaya başlarken, girdiği bir işin eksik kalmasından korkan bir insan endişesile:

— Aman, dedi, Mardikle konuşmayı ihmal etme... Ahmed Rasimin bu cephesini herkesten iyi tanıyan Mardik sana, üstada dair unutulmamaya layık nefasette hatıralar, hikâyeler anlatacaktır!

Naci Sadullah

48 saatlik hafta yarın başlıyor

Sanayi müesseselerinde işçilerin haftada 48 saat çalıştırılmalarına yarın -dan itibaren başlanacaktır. İş kanununun bu maddesinin tamamile tatbik edilmesi müesseselere bildirilmiştir.

Çirkin bir tecavüz

Maraş (Hususi) — Bertiz nahiyesinin Agabeyli köyünden Ömer Osmanın kızı 11 yaşında Fatma köye yarım saat mesafedeki bir eve giderken yolda 18 yaşında Ali oğlu Mustafanın tecavüzüne uğramıştır. Köyün en güzel kızı ile nişanlı olan Mustafa 11 yaşındaki Fatmayı bıçakla tehdit ederek zorla kızı berbad etmiştir. Mustafa yakalanmış ve tevkif edilmiştir.

Fikir ve san'at âleminin büyük simaları : 1

H. G. wells nasıl yetişti?

Babası aktardı. 16 yaşında iken bir dokumacının yanında çırak olarak hayata atıldı ve dünyanın en büyük edibi, tarihçisi ve mütefekkeri oldu

Yazan : İbrahim Hoyl

Marshalsea hapishanesi ve boya fabrikası olmasaydı, bugün Anglo-Sakson edebiyatı Dickens (1) diye bir romancı tanımayacaktı. Yeraltı mutfakları, yırtık ayakkabılar bulunmasaydı, H. G. Wells meydana çıkmıyacak, neslinin üzerinde en fazla tesiri olan bir şahsiyet olarak yükselmeyecekti. Dickens Londranın meşhur bir semtinde doğmuş olsaydı bile, ihtimal ki gene roman yazacaktı. Fakat acaba aynı usta, insan psikolojisini, sosyal temayüllerini bu kadar yakından inceliyen bir san'atkâr halinde tarihe geçecek miydi? Wells çocuk iken, süslü püslü elbiseler giymiş ve en pahalı, en güzel



H. G. Wells

ilkmektebelerde okumuş bulunsaydı o arayıcı, soruşturucu beyni gene işliyecekti. Böyle olmakla beraber, acaba, bütün dünyayı ilgilendiren, o kavrayışlı usulile dünyayı yeni baştan tanzime kalkışacak kadar cesaret gösterebilir miydi? Haddimi bilmekle beraber, ben buna inanmıyorum.

★

Wells, 1866 da Bromley Kent'de, küçük bir aktar dükkanında doğdu. Babasının ne iş gördüğü kat'iyyetle malûm olmamakla beraber, şehir kriketiminin mahir oyuncularından biri bulunduğu muhakkaktı. Annesi, bir hancının kızı, aynı zamanda bir Lady'nin nedimesi idi. İngiliz romancı, içtimaiyatçı, tarihçisinin dediği gibi:

«Çocukluğunun mühim bir kısmı, yeraltındaki mutfaklardan birinde geçmişti. Bu mutfağın penceresi, babasının top rak zeminden aşağıda bulunan dükkanın açılırdı. Onun için sokaktan geçenlerin, vücut ve başları yerine, ancak ayaklarını görebiliyordu ve bu ayakkabılar sayesinde de, her çeşid sosyal tipleri çıkarırdı, ve hayalinde bunlara uygun baş, gövde ve bacaklar takmıştı (2).

Wells, iflâsa kadar sürüklenen babasının zorlukla beslediği bir aile içinde epeyce sıkıntı çekerek büyüdü. Mekteb zamanı da o kadar hoş geçmedi. 14 yaşında iken, «tahsil gölgesinin ovası» diye isimlendirdiği iştiyakını, yaşama ihtiyacı yüzünden içinde saklamaya mecbur kaldı ve Windsor'da bir dokumacının yanına çırak girdi. Mr. Polly'nin tarihinde bu çağa aid birçok vak'alara rastgeliğimiz gibi, aynı hatıralar, büyük edibin en güzel romanlarına tükenmez bir kaynak vazifesini görmüştür.

Durmayan inkılâblarla sarsılan dünyamızda baş gösteren yeni meseleler, cereyanlar karşısında, üstüden sosyal fikirleri, beynelmilel anlaşmalara dair sözleri ve bilhassa son eserlerinde uzun uzadıya dem vurduğu din nazariyeleri, eski kuvvet ve ehemmiyetlerini kaybetseiler bile, İngiliz edebiyatını takip edenler ve bu çeşiden lezzet alabilenlerin onun M. Kipps'ini, facia dolu medeniyet kötürümü Mr. Polly'sini, dudaklarında tatlı bir tebessüm ile hatırlıyacaklardır.

Wells 16 yaşına basınca, dokumacılıktan bir daha girmemek üzere çıkarak, Midhurst ilmektebine hoca oldu. 1900 de çıkan «Aşk ve Mr. Levisham» romanının kahramanı, Wells'in o zamanki hakiki portresidir: Levisham 18 yaşındadır, Sussex'de bir mektebde, senede 240 lira kazanan bir muallim muavinidir. Mektebin yetişmiş çocuklarından farkedilsin diye daima «Mister» diye çağırılır. Hazır almına elbisesinin ceketinin önu ve yenileri tebeşir tozile beyazlanmıştır. Suratı

(1) Dickens, İngiliz edebiyatının içtimai sefaletleri deşeh büyük romancılarından. (2) This Misery of Boots (1905) (Bu ayakkabının sefaleti).

asık, bıyıkları da daha yeni yeni terlemektedir.

Mister Levisham, gözü gayet yükseklerde olan haris bir delikanlıdır. Yatak odasının duvarında hayattaki müstakbel programını gösteren bir harita asılıdır. Bu programın bir maddesi de, bir üniversiteden, en iyi derece ile diploma almaktır. Romanın yaratıcısı olan Wells, kahramanından daha az bir muvaffakiyetle Londra üniversitesi fen şubesinden çıktı ve uzun müddet hocalık etti, konferanslar, hususî dersler verdi. Bir müddet te gazetecilik yaptı. Fakat bu sıralarda ağır bir hastalığa tutulması ile, hocalık hayatından tamamen vazgeçti. 1893 de gazeteciliği ve muharrirliği sabit ve kat'i bir meslek olarak kabul etti. 1895 de ilk kitabını, «Bir amca ile seçme konuşmaları» nı neşretti. Bunu, harikulüde orijinalliği, görüş, hayal kuvveti, silis ve canlı bir İngilizcesi ile, okuyucu âlemini bir anda kendisine çeken The Time Machine «Zaman makinesi» takip etti.

Bu sıralarda Wells, İngilterede pek şöhret bulan «Henley'in delikanlıları» grubunun en parlak ve müstaid simalarından biri olarak yükselmişti. Bununla beraber, Wells edebiyat ve yazı yolundaki rolünü çoktan seçmiş bulunuyordu: O, fenni araştırmalarını, tettebülerini roman şeklinde hazırlıyarak okuyucularına sunacaktı.

★

Wells bu başlangıcı takip eden 35 sene zarfında almışa yakın kitab yazmıştır. Yalnız bu rakam, yaratıcı edibin san'at kudretini, yaratma kabiliyetini epaçık göstermeğe kifayet eder. Onun edebiyat sahasındaki çalışmasını, didinmesini şöylece tarif ve tasvir edebiliriz: Wells'in edebi hayatı, bir romancının faciasıdır. Fazla eser verme keyfiyeti de bu piyesin «hain» rolüne çıkan aktörünü andırır.

Wells eserlerinde, her makamdandan çalmış, her bahisten dem vurmıştır:

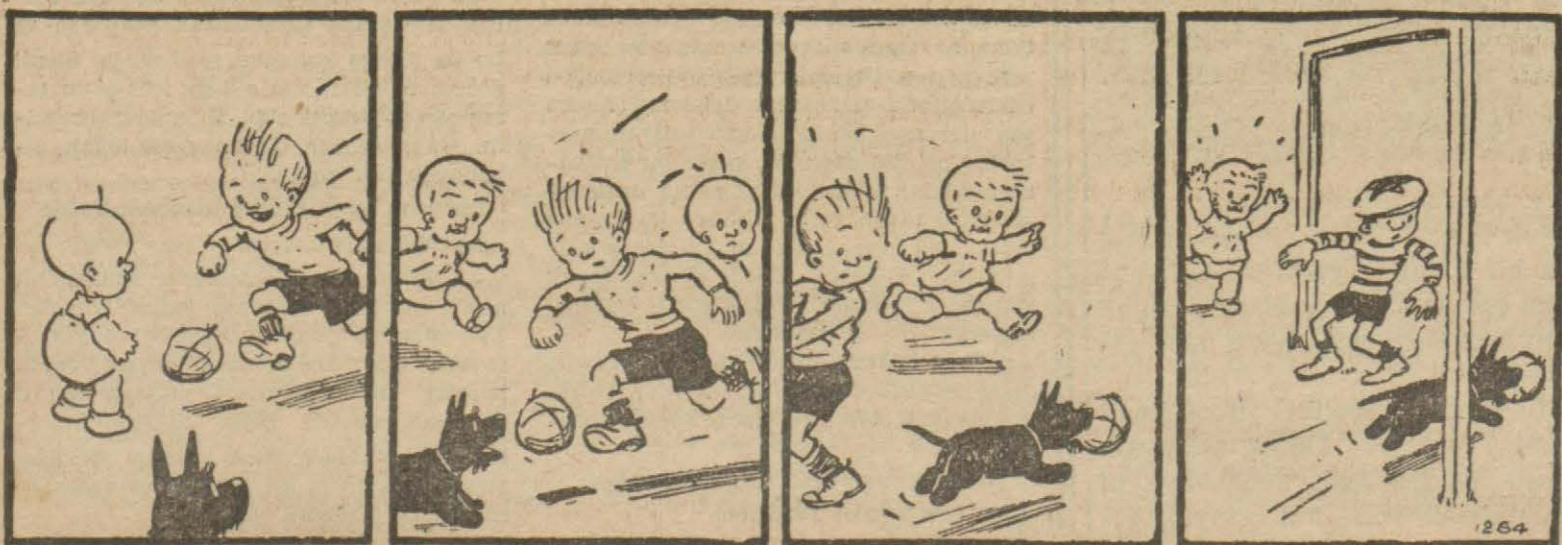
Sulha, harbe, fenne, dine, aşka ve evlenmeye dair sohbetlerini, sosyoloji, biyoloji etüdlerini, siyasi kanaatlerini gösteren yazılarını, dünya tarihini didikliyeni, heyet ilmini inceliyen eserlerini; eski ve müstakbel dünyaya dair kehanetlerini, hattâ çocukların terbiye, tahsil ve oyunlarına varınca kadar mütalealarını bu kitaplarda bulabilirsiniz.

Ona bu anlaşılmayan dünyayı sınıra yüklenmiş bir edebiyat hergülü, atlasıdır, dersek, hükmümüzde hiç te mübâlağa etmiş sayılmayız. Çok ve çabuk yazdığı için Wells'in sonraki eserlerinde, hakiki edebiyat çeşniş biraz salçasıdır. Lisan biraz çakıltı, molozludur. Zira büyük edib, o ilk delikanlılık çağındaki Wells değildir. Onun için de 1926 da neşrettiği The World of W. Clissold eseri, kütüphanne raflarında örümceklere yuva olurken, Mr. Polly'nin tarihi, mütemediyen basılmakta ve her zaman zevkle okunmaktadır.

(Devamı 11 inci sayfada)

Bacaksızın maceraları :

Gol



SİNEMA

Bir yıldız nasıl yetişir?

Sinema yıldızı olabilmek için, bugün sadece güzel ve kabiliyetli olmak, hiçbir şekilde kâfi değildir

Bu yazıyı artist olmak isteyenler okusun

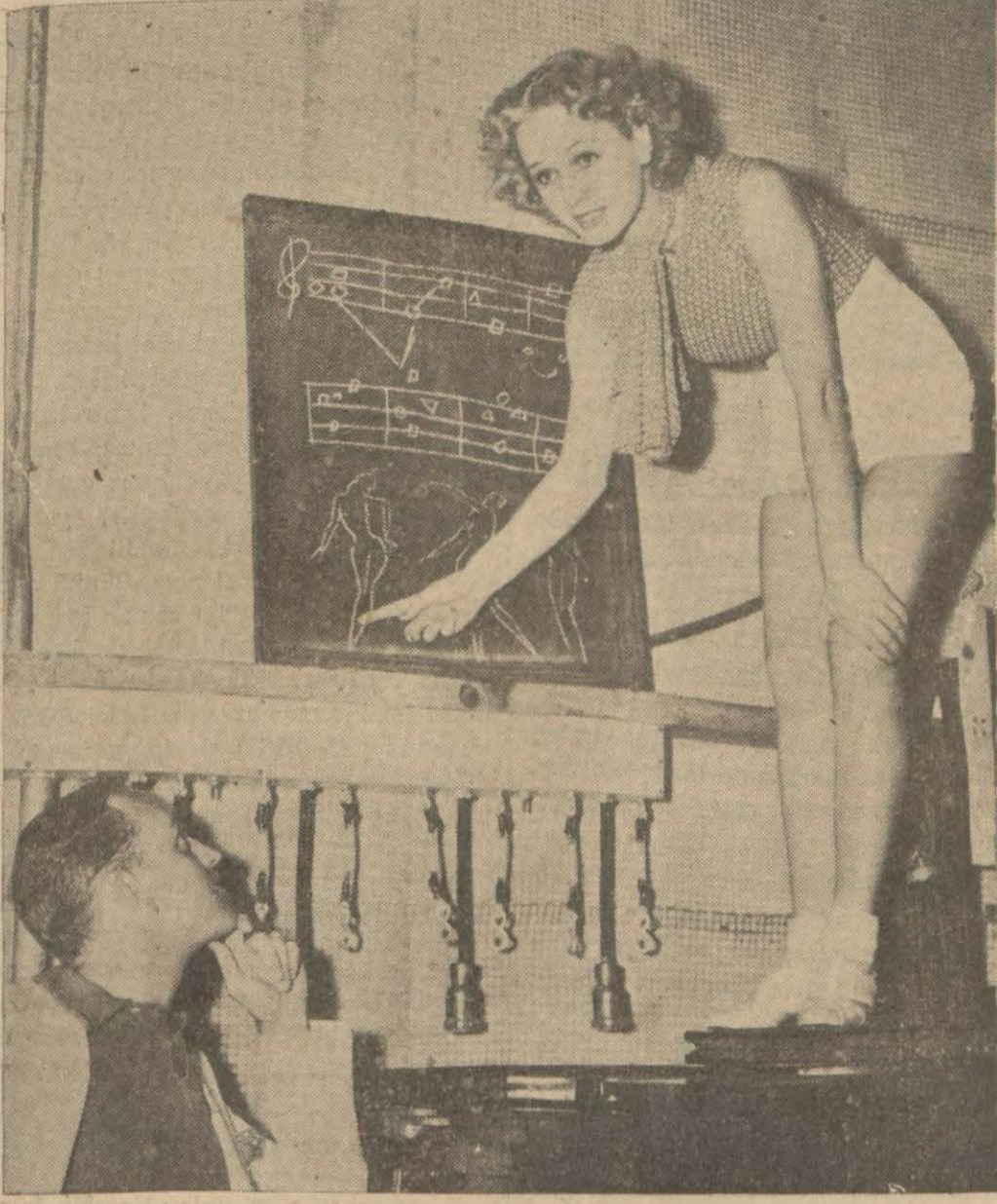
Bir yıldızın yetişmesi, çok güç ve çok yorucu bir işdir. Ve gittikçe de zorlaşmakta, çetinleşmektedir.

Eskiden, bu çok basit bir işti. Biraz güzel olan, biraz yürümesini, oturmasını bilen herhangi bir kadın veya bir erkek artist Hollywood'a gittikleri zaman, orada kolaylıkla bir angajman bulabilirler ve az zaman zarfında yıldız mertebesine çıkarlardı. Biraz yaşlı olanlarımızın pek güzel hatırladıkları Pinamanikelli, Miyamay gibi artistlerin o vakitki kordelâlarını şimdi seyredebilecek bir tek mütehammil insan bulunamaz.

Sinema tekniğinin inkişafı, hele sesli filmlerin zuhuru bu san'atte çok esaslı ve çok derin inkılâblar yaptı. Halkın ve çok derin terbiyesi de yükseldi, tekemmül etti. Bunun neticesi olarak yıldızlarda başka başka vasıflar aranmağa başladı.

Cinsî cazibe, fonojenik ses, yeni telâkiye uygun vücut, şarkı söylemesini, çok iyi dansetmesini bilmek ve cidden yüksek bir kabiliyete malik olmak bunların başında gelir. Bunları elde etmek için de bir üniversitede okur gibi senelerce çalışmak, uğraşmak lâzımdır.

İşte yukarıda resmini gördüğümüz genç kız, yarının meçhul yıldızlarından biridir. Şimdi Hollywood'un bir sinema me-



Müstakbel bir yıldız dans dersi alıyor. Tebinde çok karışık step danslarından birini etüd etmektedir. Görülüyor ki yıldız olabilmek, hiç te kolay bir iş değildir.

Kadın gözile Avrupa Paris sergisini ziyaret

Bir çok milletlere ait bayrakların dalgalandığı bu geniş meydanlarda gözlerim, beyhude yere sevimli ay yıldızı ile Türk bayrağını aradı
Yazan: Muazzez Tahsin Berkand
- 15 -



Sergide bir gece manzarası

Daha İstanbulda iken, gerek bizim gazetelerden, gerekse Avrupa gazetelerine oradan gelenlerden 1937 beynelmîl Paris sergisi hakkında o kadar çok şey okumuş ve dinlemiştim ki, bu cesim san'at eserinin henüz tam manasile hazırlanmamış olduğunu ve hattâ yarı yarıya denecek derecede bitmemiş bulunduğunu bildiğim halde, gene burasını görmek için bende dayanılmaz bir istek uyanmıştı. Yalnız, buraya ziyaretimi mümkün olduğum kadar geç yapmağı, Paristen ayrılmadan ancak birkaç gün evvel burasını görmeğî daha muvafık bulmuşum. Ne kadar vakit geçirirsem o kadar fazlasını görebileceğimi umuyordum.

Gazeteci sıfatıyla elimde serbest dühu- liye kartım olduğu için günün ve hattâ gecenin muhtelif saatlerinde, sayısını unuttuğum kapılardan herhangi birinden girip sergiyi istediğim gibi gezdim ve her ziyaretimde hayretim o nisbette arttı. Yirminci asır, san'at noktasından, akılları cidden durduracak kadar fevkalâdelikler yapmış.

Son Posta okuyucularına bu muazzam eserin her parçası hakkında ayrı ayrı tafsilât vermeğe kalkışmak imkânsızdır; bunu yapmak istesem de yapamayacağım gibi, yapabileceğimi farzetsek te karşında cildler dolusu yazıyı okuyacak sabırlı birisine rasyacağımı ummuyorum. Bunun için size yalnız birkaç pavyondan bahsetmekle iktifa edeceğim.

Yalnız söz başlamadan evvel, birçok milletlere ait bayrakların dalgalandığı bu geniş meydanlarda, gözlerimin bilâihtiyar kırmızı zemin üzerine beyaz ay ve yıldız ile çok asil bir yüz gösterecek olan bayrağımızı aradığını ve bunu bulmama- kla içimde derin bir sızı duyduğumu yazmadan geçemiyeceğim.

Dünyanın bütün milletleri kendi san'atlerini, kültürlerini, kudret ve kuvvetlerini orada teşhir ettikten başka, Fransada, Avrupadaki nefsi Fransaya ve bütün müstemlekelerine aid hususiyetleri, yaşayış tarzlarını, eğlencelerini ve sairesini de ayrı binalarda dünyanın gözlerinin önüne koymuştur. Şurada, evleri, cami ve sokaklarla, kıyafetleri ve çalgılarıyla bir Cezayir mahallesi, beride Hindi Çinliye aid muhteşem bir binanın minyatürü ve bunun gibi yüzlerce, binlerce enteresan köşeler...

Bunlardan başka sergide muhtelif eğlence yerleri de halkı oraya çekmektedir. Meselâ, Parisin başı başına görülecek âbidelerinden biri olan Eyfel kulesi bile serginin sahâsı içine alınmıştır.

Sergide gezerken insan bilâihtiyar beynelmîl bir şehirde dolaşırım zannediyor. İki tarafı ağaçlıklı geniş ve temiz bir yoldan ilerlerken etrafımızda, başta bittabi Fransızca olmak üzere, her dilden konuşan, her kıyafette dolaşan adamlara rastlamak kabildir.

Şurada sık tayyörünün içinde zarif bir kus gibi yürüyen bir Fransız kadınının

(Devamı 10 uncu sayfada)

Haftanın filmlerinden



Danielle Darrieux «Cici anne» filminde

Melek sinemasında bu hafta Danielle Darrieux, Alerme, Pierre Brasseur'un birlikte çevirdikleri «Cici anne» filmi gösterilmektedir.

Filmin mevzuu şudur:

Jacqueline hoppa, şımarık bir kızdır. Her dediğinin yapılmasını ister. Günün birinde yaşlı bir adam olan Letournel ile evlenmeği kurar. Letournel'in yirmi beş yaşlarında ve doktor olan bir oğlu vardır. Delikanlı babasının izdivacını hoş görmez. Bu yüzden genç kadına karşı daima muğber davranır. Jacqueline buna hiç

aldırılmaz. Eğlencelere dalar, fakat bir gece doktorun sabrı tükenir ve üvey validesini cebren eve getirir.

Az sonra Jacqueline, yakışıklı bir adam olan Robert Arnoux ile kaçmıştır. Fakat günün birinde aklı başına gelir ve eve avdet eder. Boşanmayı ve üvey oğlu ile evlenmeği kurar ve bu maksadla mahkemeye müracaat eder.

Bu film, güzel Fransız yıldızımızın Amerika'ya gitmeden evvel Avrupada çevirdiği son filmidir.

Bu adamı

tanıyor musunuz?

İyi bakın! Ve düşünün bakalım; bu adamı tanıyabilecek misiniz?

Hayır, hayır, ne kadar düşünseniz b u l a m ı y a caksınız ve kendisinin belki de ismi bilinmiyen ikinci veya üçüncü sınıf artistlerden biri olduğuna kanaat getirecek-

Halbuki bu adam, binlerce kadının kendisine âşık oldukları ve büyük bir şöhrete sahib olup bir zamanlar Don Juan filmini çevirmiş olan John Barrymore'dur. Emekdar artist çevirdiği son filmde bu kıyafette görünmektedir.



Küçük sinema haberleri:

Charles Boyer'in Fransada çevirecek olduğu filmin ismi «Le venin» dir. Henry Bernstein'in aynı isimdeki eserinden adaptedir.

★ Raspoutine hakkında bir film çevrilecektir. İsmi «Sibirya şeytanı» dur.

★ Maurice Dekobra'nın «Gece kraliçesi» namındaki eseri filme alınacaktır. Rejisörü, Baroucelli olacaktır.

★ Meşhur İngiliz san'atkârı Charles Laughton'un eleyem Cannes'de çevirmekte olduğu filmin ismi «Bir adam ile köpeği» dir.

★ «Vahşi fırka» namındaki Rus romanı filme çekilmekte. Bu filmin haricî manzaraları Galiçyada çevrilecektir.

★ Myrna Loy ile Warner Baxter beraberce bir film çevireceklerdir. Filmin ismi: «Career in C. Major» dur.

★ Sacha Guitry'nin «Debureau» adındaki piyesinin sinemaya alınma hakkı M. G. M. stüdyoları tarafından satın alınmıştır.



İki liraya temizlediğiniz elbise ve kadın roplarını yalnız

5 Kuruşluk FEVA

ile yeni bir hale koyarsınız. Bütün ipepli, keten ve yünlü mensucati, çamaşırlar, fanileler, bilhassa üniformaları, halı, çuha ve kumaşları, boyunbağı ve nazik ipepli eşya, cam ve madeni eşyayı ve kirlili ve pis eski mensucati

Bir Dakika İçinde Temizler

Almanyanın yeni icadettiği bu şayanı hayret ihtiradan bütün kadınlar memnundur. dünyanın her tarafında müthiş bir rağbet kazanmıştır. HASAN DEPOSU 30 Kuruştur. Toptancılara tenzilat.

Sabah, öğle ve akşam
Her yemekten sonra mutlaka günde 3
defa dişleri niçin temizlemek lâzımdır
Çünkü unutmayınız ki:

Bakımsızlıktan çürüyen dişlerin difteri, bademcik, kızamık, enfleza, ve hattâ zatürreeye yol açtıkları, iltihap yapan diş etleriyle köklerinde mide humması, apandisit nevresteni, sıtma ve romatizma yaptığı fennen anlaşılmıştır. Temiz ağız, ve sağlam dişler umumî vücut sağlığının en birinci şartı olmuştur. Binaenaleyh dişlerinizi hergün kabil olduğu kadar fazla -lâakal 3 defa- (Radyolin) diş macunile fırçalıyarak sıhhatinizi garanti edebilirsiniz ve etmelisiniz. Bu suretle mikrobları imha ederek dişlerinizi korumuş olursunuz.



RADYOLİN

Bütün tehlikelere karşı sıhhatinizi korur.
Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra
günde 3 defa dişlerinizi fırçalayınız.

"Bu sırrı hiç bir
vakit zevcime
ifşa etmedim.,"



"Şimdi, eskisinden daha fazla sevişiyoruz. Halbuki bir müddet, muhabbeti ve sevgisi azalmıştı. Sebepini de biliyordum. Buruşukluklarım, beni 50 yaşlarında ve adeta ihtiyarlamış gibi gösteriyordu. Bugün ise 30 dan noksan görünüyorum. Zevcim bunun sırrına vâkıf değildir. Fakat bunu da yegâne cild unsuru Tokalon kreminde medyumum. Kullanmağa başladığım günden bir gün sonra ne kadar genç ve ne kadar taze görünüyorum." Tokalon kremi, cildin hücrelerini gençlik faaliyetine irca için yegâne vasıttır. Terkinde Viyanada yapılan şayanı hayret fennî keşfin cevheri olan «Biocel» mevcuttur. Ve cevher, genç ve sağlam cild hücrelerini besliyerek ikaz ve ihya eder.

Siz de bu kadının yaptığıni yapabilirsiniz.

Siz de yegâne cild unsuru olan Tokalon kremi kullanınız. Akşamları yatmadan evvel (pembe rengeindeki) Tokalon kremi ve sabahları (beyaz rengeindeki) Tokalon kremi kullanınız. Makavvi, besleyici ve beyazlatıcıdır.

DOYÇE ORIENT BANK

Dresdner Bank Şubesi
Merkezi: Berlin

Türkiyedeki şubeleri:

Galata - İstanbul - İzmir
Deposu: İst. Tütün Gümrüğü
★ Her türlü banka işi ★

HİDDET

ve asabi nöbetler sıklıkla, çarpıntı ve bayılmalar devam ettikçe hayatın zevki mi kalır?
KARDOL ile teskin çaresi var.

İlân Tarifemiz

Birinci sahife 400 kuruş
İkinci sahife 250 »
Üçüncü sahife 200 »
Dördüncü sahife 100 »
İç sahifeler 60 »
Son sahife 40 »

Muayyen bir müddet zarfında fazlasınca miktarda ilân yaptıracaklar ayrıca tenzilatlı tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticari ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlâncılık Kollektif Şirketi,
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Rağıp Emeç
S. Rağıp EMEÇ
SAHİPLERİ: A. Ekrem UŞAKLIĞIL

Kendine beyhude yere eziyet ediyor

GRİPİN
varken ıstırap çekilir mi?
BAŞ, DIŞ

ağrıları
ve ıstırmaktan mütevellit bütün ağrı, ve sızı, sancılarla nezleyle romatizmaya karşı



GRİPİN

Kaşelerini tecrübe ediniz.
İcabında günde 3 kaşe alınabilir.
İsim ve markaya dikkat. Taklitlerinden sakınınız.

VIROZA PATİ

Antivirüsle tedavi

Kan çıbanları, el ve ayak parmaklarının arasındaki kaşıntılar, dolama, meme iltihabı ve çatlaklar, flegmonlar, yanıklar, traş yaraları, ergenlikler, koltuk altı çıbanları.
Tedavisini en erken ve en emin bir surette temin eder.
Şark İspençiyarı Laboratuvarı, İSTANBUL

PERTEV ŞURUBU'nun

TERKİBİ:



Kürvet



Nes'e



İştah



Kolay hazim



ADEMi İKTİDAR

ve BELGEVŞEKLİĞİNE KARŞI

HORMOBİN

Tabletleri, Her eczanede arayınız. (Posta kutusu) 1255 Hormobin

Galata İstanbul



ONU BANKAYA YATIRINIZ
HER TÜRÜL İZAHATI GİŞELERİMİZDEN ALINIZ

HOLANTSE BANK'ÜNİ NV.
KARAKOY, PALAS ALALEMCI HAN